

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan popoldne, izvenredni dnevi in prazniki.
 Izdajatelj: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenske ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.
 Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišče "Slov. Naroda" in "Narodna Tiskarna" Knaflcova ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 300—	celoletno	K 480—
polletno	150—	polletno	240—
3 mesečno	75—	3 mesečno	120—
1	25—	1	40—

"Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljajo v prvi naročnini vedno po nakaznici.
 Na samo plačano naročilo brez poslatve denarja se ne moremo ozirati."

Uredništvo "Slov. Naroda" Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane,
 Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1'20 K
 Poština plačana v gotovini.

P. V. B.:

Naša trgovina s Francijo.

V Parizu, koncem jun.

V številki od 17. junija ima klerikalni pariški dnevnik "Libre Parole" notico z naslovom "Jugoslavija in Francija", ki se glasi: "Francija je na zadnjem mestu med dobavitelji Jugoslavije in uvaža v njo samo desetino tega, kar Italija. Še manj pa izvažajo iz nje. In vendar prodaja Jugoslavija les, žito, koruso in meso, kupuje pa kovinarske izdelke, kemikalije, rude in mineralna olja. Zakaj se Francija ne bori za prvo niti za drugo?"

Ta notica, ki je sicer dobro mišljena, je spisana od moža, ki ni imel pojma o stanju in kakovosti francoskega uvoza. Sicer bi bilo res v našem interesu, da skušamo izvoz Italije v Jugoslavijo kolikor mogoče omejiti in ga zamenjati z izvozom iz Francije, kajti čim manj skupička dajemo sovražnikom, tem bolje za nas. Toda trgovini med Francijo in Jugoslavijo stojte nasproti za enkrat še nepremagljive ovire: Poglejmo si trgovsko bilanco Francije: leta 1919. je Francija uvozila blaga za 30 milijard frankov, izvozila pa samo za 9 milijard frankov, trgovska bilanca je torej pasivna za 21 milijard frankov. Francija izvažajo pred vsem luksuzne predmete, izdelane z vsem rafiniranjem njene civilizacije; ti so pa silno dragi. Kupuje jih pred vsem Amerika in Anglija, dve deželi, ki s svojo visoko kulturo rabita take predmete. Pariški sejum (foire de Paris), ki se je vršil maja mesca, je pokazal to francosko eksportno industrijo. Omenjam kot primere le par zanimivih predmetov iz elektr. industrije: električna oblačnica, ki greje (nadomestek za kurjavo), električni razplinjevalec za parfum, prozorne, tenke mramorne skledice najrazličnejših barv, v katere se de nejo žarnice in se s tem dosežejo krasni svetlobni efekti, potem polbratvo in klavirji iz dragocenega lesa itd.

Mi nismo odjemalci za take stvari, ker smo revna dežela. S tem nečem tajiti, da ima naša domovi-

na ogromne naravne zaklade, temveč povem, da je masa ljudstva revna in nima sredstev, da si kupi luksuznih predmetov, saj niti ni navajena na rafinirano zapadno civilizacijo in ne rabi takih predmetov. Iz Italije in pred vsem iz Nemčije in Avstrije uvažamo mnogo več nego iz Francije, pa tudi iz valutnih vzrokov: francoski predmeti so pri razmeroma visoki francoski valutni za nas predragi. In tako nas poplavlja nemški in italijanski trg s svojimi ceninimi izdelki, ki so v večini manj vredne kakovosti in nimajo prav nobene umetniške vrednosti. Treba si je le ogledati takozvane "bazarije", ki so polni najneokusnejšega "šunda" nemške in laške proveniencije. Na žalost moramo priznati, da najde to blago še vedno mnogo odjemalcev in polni ne samo stanovanja nižjih, ampak tudi izobraženih slojev.

Kakor se polagoma pletejo vezi med francosko in našo inteligenco in se je v uvedbo francoskega pouka v naše šole storil korak naprej k zblizanju obeh narodov, tako je tudi upati, da se bodo trgovske zveze med obema narodoma poglabile. Da se to do sedaj še ni zgodilo v tej meri, kakor je želeli, je vzrok samo ta, da Francozi našo državo tudi v trgovskem oziru vse premalo poznajo. Krivi smo temu ponajveč mi sami, ker je naša trgovska propaganda v inozemstvu nezadostna. Kje naj bi se francoski trgovci informirali o nas? Pri naših konzulatih in v mednarodni adresni knjigi.

Oglejmo si malo slednjo. Imenuje se "Annuaire du commerce Didot-Bottin" in izhaja vsako leto v Parizu (VII e), 19, rue de l'Université. Sestoji iz petih debelih knjig leksikalnega formata, in ena teh knjig ima naslove celega sveta ("Etranger"). 124. letnik za l. 1921. je pred dobrim mescem izšel.

Na strani 1883. se začneja krajevina SHS. V abecednem redu si slede važnejši kraji z naslovi raz-

nih tvrdk itd. Od krajev na slovenskem ozemlju so zastopani samo sledeči: Ljubljana, Maribor, Celje, Postojna, Idrija. Slednji dve mesti sta torej po »Bottinu« v naši kraljevini.

Da čitatelji vidijo, na kak način se lahko Francoz informira o nas, hočem prepisati stolpec o Ljubljani (str. 1893.):

Ljubljana (ali Laybach) na Ljubljani, (pošta, telegraf, železnica), 40.800 prebivalcev, Trgovska zbornica. — Odvetniki: Ambrositsch, Eger, Schweitzer, Susteršič, Wallentschagg, Wurzbach itd. — Jeklo, železo: Krainische Industrie-gesellschaft, Assling; Toennies; Zankar. — Banke: Adriatische bank — Jadranska banka (in nobene druge). — Predilnica: K. k. priv. Baumwollspinnerei und Weberei in Laibach. — Tvoznice barv: Eberl Gebrüder, Zankl Söhne. — Hoteli: Bayrischer Hof, Stadt Wien itd. — Časopisi: Dan, Laibacher Zeitung,

Slovenec, Slovenski Narod, Zarja (to je vsel). — Papir: Leykam-Josefthaler Akt.-Ges. — Klavirji: Warbinek R.

O Mariboru pravi: Maribor (ali Marburg) na Dravi (Stajerska), 30.000 prebivalcev (pošta, tel., žel.). Odvetniki: Feldbacher, Kern, Lorber, Mravlag, Orosel itd.

O Celju (ali Cilli) (Stajerska) glavno mesto okraja, 6500 preb. (pošta, tel. žel.). Odvetniki: Jabor-negg von Altenfels, Kavatschitsch, Schurbi, Zangger. Banke: Podružnica avstro-ogrsko banke.

Dovolj! Danes nekaj razumem: pred mesci mi je tožil francoski trgovec, da kadar piše na naslove v Jugoslaviji, nikdar ne dobi odgovora, med tem ko prihajajo odgovori iz vseh drugih, celo najbolj oddaljenih držav...

Jaz pa se vprašam, čemu imamo mi konzulate v Franciji in čemu imamo trgovske zbornice,

Dve struji.

Govor poslanca dr. Wilfana v italijanski zbornici smo priobčili po italijanskih poročilih. Kmalu se je pokazalo, da je govor v velikem delu potvojen. Sedaj smo dobili njegov govor in izjave jugoslovenskega parlamentarnega zastopstva v izvirniku. Zato posnemamo iz tega izvornika dele Wilfanovega govora, zlasti kar se tiče dolžnosti do države in čustva narodnosti.

Dr. Wilfan je tozadevno izjavil: Naš položaj je najbolj delikaten. Pripadamo narodu, ki je pred kratkim končno ustvaril svojo narodno državo. S tem narodom nas družijo skupnost rodu, jezika, čustva, tradicij in mi ne moremo zatajiti tega naravnega nerazdružnega edinstva. Z druge strani vemo, da smo postali državljani italijanske kraljevine. Obstaja konflikt med dolžnostjo državljanstva in političnem pomenu in med čustvom narodnosti v etničnem pomenu. Gledali bomo, da najdemo v tem konfliktu izhod in menimo, da bomo tukaj odkrito izpovedali svoje narodno čustvo in svoje pojmovanje narodnosti in

nacionalizma, da najdemo ravno v italijanskem parlamentu moč, ki nas bodo razumeli. (Odobrovanje.) Za nas država ni najvišje, za nas je najvišji narod, ponavljam, nacija v etnično zgodovinskem pomenu. V tej točki smo sporazumni. Meni je do tega, da naglasim, da smo samo v tem pomenu nacionalisti, ne pa takšni nacionalisti, kakor se mi vidi, da so tisti, ki se v tej dvorani ponašajo s tem imenom. Tisti nacionalizem, ki ga jaz zavračam z vsem srcem, ni nacionalizem, ni ljubezen do lastnega naroda, ampak imperijalizem, je sovraštvo, ne ljubezen. (Komentiranje.) S tistim nacionalizmom nimamo nič skupnega in poudarjamo to, ker vemo, da posebno naši sodeželani italijanske narodnosti nam bodo vedno hoteli očitati imperijalistični nacionalizem. Ga zanikavam in se mu upiram izrecno zase, za svoje kolege, za vse naše ljudstvo. Mi torej, če tudi se čutimo v nasprotstvu z italijansko državo, se ne čutimo v nasprotstvu z italijanskim narodom, katerega Slovenci in Hrvati, priključeni k

Italiji, ne sovražijo. V nadaljnjih izvajanjih je poudarjal dr. Wilfan glede režima v času okupacije tole: Kako so se stvari razvile od prvega dne okupacije? Po obljubah, ki so se dale tudi v javnih oglaših, ki so takrat bili tiskani še tudi v jugoslovenskem jeziku, smo doživeli režim tlačenja, režim, ki je bil surov in okrut, v žalostnem protislovju s tem, kar si je naše ljudstvo pričelo kovalo od italijanske vojske in od italijanskega ljudstva, ki sta prišla v deželo kakor osvoboditelja. To izvajanje in nadaljna izvajanja so izzvala proteste, hrup, surovo zmetjanje.

Pozneje je govoril v zbornici tudi poslanec Šček. Uvodoma je poudarjal, da izraža iskrena čustva državljanov, ki pozna vse dolžnosti sina svoje zemlje in noče nikdar pozabiti naravnih vezi, ki ga spajajo z njegovim jezikom in plemenom. Ker smo priznali z aneksijo Julijske Benečije dovršeni čin, priznavamo vse svoje obveznosti napram državi. (Najživahnejše odobravanje.) Istočasno pa dvigamo svoj glas in zahtevamo od vaš, vladna gospoda, in od vas, zastopniki italijanskega naroda, da delujete neprestano in z vso vnetostjo za blagodejno pomirjevanje in vvarnost človeštva. (Jako dobro.) Nato citira iz lista »Il Tempo« članek, po katerem sodi, da predstavlja najbrž mnenje min. predsednika Giolittija. List pravi, da je Giolitti opozorjal, da »življenjske potrebe države ne bodo nikdar v nasprotju s ljudskimi načeli, ki zahtevajo spoštovanje za jezik, sporočila in prosveto narodov, ki so bili priključeni Italiji. Italija hoče svoje ujedinjenje vzdržati ne kot osvojiteljica in gospodarica, marveč kot vekovita učiteljica zakonov bratstva in medsebojne vpljivosti. Častiti gospodje, po neizmernem sovraštvu, katero je zaplodila vojna, se pobratenje narodov gotovo ne bo moglo tako lahko in hitro izvesti. Kakor mora vlada z vsemi sredstvi delati na to, da se to pobratenje doseže, tako moram tudi jaz izjaviti, da se bo s strani našega naroda storilo vse, da se ta

Marcel Prévost:

Francoski roman bodočnosti.

Vojno premirje je komaj postalo perfektno, ko so se časopisi že obrnili k romanopiscem in ljudem, ki morajo to pač vedeti, z vprašanjem: »Kakšne poti bo hodil francoski roman jutri?»

Spočetka se plaš, še popolnoma pod vtiski najgromnejših doživljanj, a polagoma z nainov odkritostjo, je francoski roman leta 1919. nadaljeval tam, kjer je njegov prednik leta 1914. obstal. Oprjel se je zopet tradicij, ki sta bili inspiratorja Balzac in Stendhal, tradicij vsega onega, kar se je pisalo pred vojno večidel in kar se je pred vojno rado čitalo. Torej Balzac in Stendhal z ocvirki naravnostnih ved in z iskatno priklado psihologije. Kajti vsilje masekaterim izročkom in vili mnogim pretrancem, je naš roman ostal vedno to, kar je bil v svoji najslabše dobi: sabavno berilo v najboljšem pomenu besede. Le preveč mu je zmanjkalo napetosti. Izvestne enoličnosti mu žalilob ni bilo možno odkrati. In to se je zdelo tako neprijetno, ker se je okus občinstva še pred letom 1914. obrnil k bogatemu dejanju, ki je, manje malenkostno v lokalnem kloritu in duševni analizi, vplivalo na peteje, zabavneje in razburiljeveje. Vzgled Connana Doylea, ki je manje dolgozven, humorističen, angliziran Gaborian, je vplival oplojujoče; nastalo je nešteto detektivskih romanov, čijih romantika se je izčrpavala vsesokoz s dvoboji, detektivi in zločinci. Dela trajne cene se v tem žanru niso ustvarila.

Vojna nam je potem prinesla z Amerikanci amerikalni roman: maseke, odvedbe, živce razburjačoče zasledovanje, podzemski hodniki itd.

Ti dve smeri, angleška in ameriška, sta rodili dva rezultata: naša publika se je predvsem navadila, ničesar drugega amatirati za zabavo, nego roman z obiljem dogodkov, ki pripoveduje reči, ki so vsakdanjosti tuje. Na drugi strani pa so izvestni pisatelji trmasto vztrajali pri psihologiziranju, a so pristno vrednost zamenjavali z dolgočasnostjo, ker jih je dražil uspeh anglo-amerikalnih posnemalcev. Pozabili so, ali pa niso hoteli vedeti, da je Balzac, njih gospod in mojster, take romantične romane sam pisal, da je svojega sodobnika Eugèna Suea vroče obudoval, tistega Suea, od katerega bi ne maral danes sprejeti grizljive kruha niti noben literarni pes. Ti pisatelji torej so — sicer s hvalevrednim namenom — hoteli na vsak način človeško življenje sleči vsega nenavadnega in vseh onih napetosti, ki jih ima življenje valje vsemu vendarle v bogati mori. In postali so, namesto v seni visoki, le dolgozemni.

Toda pomembni francoski roman ni bil nikoli dolgočasen. Od Voltaira preko Viktorja Huga, Balzaca, Georges Sandove in Flauberta do Zola in Daudeta je ostal vedno sabaven. Vsilje moštaki psihologiji svojih avtorjev. Celo Stendhal in Bourget, ta dva psihologa, kat' exochen, sta zabavna pisatelja s nedosežno ekonomijo v sgradi in sujetih, z ritmom stila, s svojim duhom in dovptom — samimi eminentno francoskimi lastnostmi.

Zaradi padlega zanimanja publike torej, ki se je vedno bolj obračala k dektektivskemu romanu in zaradi nezdrave reakcije takozvanih psihologov je začel francoski roman v nevarnost da izgubi svoj ugled. K sreči so nam v groznih letih 1914—1919 vstali novi močje, pristni romancierji, temperamentni, ki niso hoteli dokazovati, nego znajo delati. Mnogi bi zaslužili, da jih imenujem, zadovoljim naj se s tem, da imenujem najboljše: Duhamel, Dorgèles, Benoit, vsi trije šele po vojni slavni, da, šele od leta 1914. znani. Vsi trije imajo smisla za roman in romantiko, ga imajo enako intenzivno, dasi gledajo življenje v luči treh različnih temperamentov različno.

Toda kakor Balzac in Stendhal ne prezirajo med njimi nihče glavnega mika romanovega, mika, ki je od strani do strani, od poglavja do poglavja narajčajoča napetost. To je mik, ki ga nam ponuja tudi življenje, mik, zaradi česar cenimo jutranji dan višje nego današnji in ki je motor vse človeške delavnosti.

Kako velika psihološka smota je, poteti ta glavni mik v romane odriniti! In tako vidimo tudi pmo, kam pojde roman literarnega pomena v bodočnosti — po dveh nasprotnih potih.

Prva pot pomenja dejanje, razburjanje, napetost, skratka dogodke bodisi materialne ali duševne vrste; druga analiza, psihologijo, virtuoznost besede. Po tej poti bodo hodili nadarjeni stila, po prvi pa otroci fantazije in s njimi večina omikanih bralcev. Pestrost bo v bodoče gotovo privlačila tudi večino novih talentov, in francoski roman bo moral potem direk-

no nadaljevat z Gil - Blasom, z „Misérables“ in z „Nabobom“.

Petdeset let je francoski roman preplaval vse vrste knjištva, zdaj postane zopet čisto sabavno berilo — kakor v dobrih starih časih. Poleg njega pa bodo pač nastali psihološki essayi, razmišljanja, pesmi v prozi... Toda izpovedali si bodo pri romanu le zunanjo st. Romani pa ne morejo in niso biti več.

Zofija Borštnik - Zvonarjeva:

Kongres jugoslovenskih igralcev.

Ko se je lani vrnil prvi gledališki kongres jugoslovenskih gledaliških umetnikov v Zagrebu, so se Hrvati, kakor vedno, sijajno izkazali. V vsakem obseiru so priokoličili svojim ljubljencem in umetnikom na pomoč, da se je kongres mogel kar najslabše vršiti. Pa ne samo občinstvo, tudi kr. vlada, vse županstva, občinski svet in vsi denarni savodi so darovali velike svote v ta namen. Tako da so gostje, Srbi in Slovenci, odnesli s seboj najlepši vtisk na lepi in veseli Zagreb.

V sabetku julija se tak Kongres vrši pri nas ter prihitel Srbi in Hrvati k nam v našo slovenako domovino. Dolžnost vsakega je, da pripomore k tej prireditvi po možnosti, — da tudi mi Slovenci ne bomo zaočali, da ponese naši gostje najugodnejše spomine tudi na belo Ljubljano s seboj.

V nedeljo dop. ob pol 12. je slavnostno odprtje v oper. gledališču Borštnikovega in Verovškovega spomenika. Poleg naših odličnjakov bo govoril

la prolog slavna hrvatska umetnica markiza Ružička - Strozijeva. Udeležbo se slavnosti vsa naša kulturna in pevka društva ter se zbore pred gledališčem. Zvečer bo v operi slavnostna akademija, pri kateri sodelujejo: Zbor Zvona, zbor zagrebskega in našega gledališča, dalje operni pevci in pevke, gg. Camarotta, Polakova, Ožegovičeva, Mezgharčeva, Sueva, Ovijanovič, Kovač, Tiery, Romanovski, Hrtič, Zvonarjeva i. dr.

V dramskem gledališču se vrši v Mariboru sijajno uspela Remčeva drama »Učiteljica Pavla«. Sodeluje mariborsko gledališče, med njimi naš junak Hinko Nučič. V hotelu Tivoli pa se vrši ob 8. zvečer ljudska veselica ter bodo vsi prostori in vrti bajno razsvetljeni in okrašeni.

V ponedeljek, 4. t. m. ob 10. uri popoldne je sprejem gostov na kolodvoru, potem skupen odhod v operno gledališče. Govori pozdrav ga. Avgusta Danilova. Zvečer slavnostna predstava na čast gostom. Igra se F. Finžgarjev Divji lovec. Sodeluje mariborsko in naše osebe. Zvečer v Svicariji po zdravni večer.

V torek 6. v operi Gogoljeva »Ženitba«. Nastopijo zagrebski umetniki. V hotelu Tivoli svečer ob 8. koncertni večer. Sodelujejo Hrvati, Srbi in Slovenci. Zanimiv umetniški razpored.

V sredo, 6., nastopijo v opernem gledališču beogradski umetniki. Zagrajo Petrovičev »Pljusak«. Zvečer v hotelu Tivoli »Bohemska večera« s veselim razporedom.

V četrtek v operi »Poljska Kri« z go. Polakovo in g. Grundom v glavnih vlogah.

težnja čim prej uresniči (Odobranje v vsej zbornici). Dovoljena naj mi bo zato beseda, nanašajoča se na razmere v naših pokrajinah, ki preprečujejo, vlada morda niti tega ne ve, slovenskemu ljudstvu, da bi se približalo italijanskemu režimu tako kakor si želimo mi, da bi se to zgodilo v spoštovanju medsebojnih pravic in dolžnosti. Nato se dotika po listu »Emancipazione« postopanja z ujetniki v Julijski Benečiji, nadalje po listu »Era Nuova« proglasa tolminskega civilnega komisarja Martinacciya, v katerem je izrečena najvišja pohvala, ki se more izreči slovenskemu narodu pod Italijo glede na znane tolminske dogodke. Šček vpraša: Ali moram smatrati, častiti tovariši, da dva dogodka za znak sistema? Nato navaja Šček še poziv tržaškega škofa Bartolomazija glede na znane dogodke ob volitvah, ki so jih zakrili fašisti. Nadalje je izjavil: Nihče izmed vas, častiti tovariši, se ne more strinjati s tem, da se udanost in naklonjenost do države vkoreninjata s sredstvi, ki rušijo avtonomijo naših občin, vničujejo dobrodelnostne zavode in združne pravice, ki nosijo na sebi ljudski značaj; to vse le zato, ker smo jih ustanovili mi s pridnostjo naših ljudi in našega plemena. Nihče izmed vas ne more v luči današnje civilizacije dopustiti, da bi obstojali dve pravici, kar pa doživljamo v pre mnogih slučajih v Julijski Benečiji. Hočem pa verovati, da so vaši nameni, častiti tovariši, popolnoma drugačni, da boste torej z nami delali za pravično pomirjenje in izvajali ona vzvišena načela človečnosti, ki so bila v svetovni vojni postavljena za cilj, po katerem morajo stremeti vsi narodi. Končno je govoril, kakor že znano, o velikem

zgodovinskem poklicu Jugoslovencev pod Italijo, da morata biti ta dva naroda brata in ne sovražnika v Evropi, ki jo naj obnovi svobodna volja narodov. Jugoslovenci morajo in hočejo biti most za popolno pomirjenje med Jugoslavijo in Italijo. Oni bodo lahko duševni element, ki v teh krajih zopet oživi vzvišena čustva človeške vzajemnosti. (Odobranje v celi zbornici).

Prave orkane nacionalistične ogorčenja je vzbudil dr. Wilfanov govor v italijanskem tisku. Še sedaj ga zmerjajo, pusejo in kličejo nad njega biriče, ki naj bi ga uklenili in vrgli v ječo, iz katere ni izhoda. Šček pa je kar najbolje zapisal skoro pri vseh italijanskih listih. Venomer citirajo njegov govor in visoki italijanski državni vidovi v Ščeku moza, ki pričinja pomirjevalno delo v Julijski Benečiji. Italijani stavijo med jugoslovensko delegacijo razcepiljenje v držanju Jugoslovenov in Primorju do Italije. Olčnja veja miru in sprave, katero jim je pokazal Šček v Rimu, je Italijanom dobrodošla, ali ne morda za jugoslovensko pojmovanje miru in sprave, marveč za italijansko, ki se je doslej od jugoslovenske bistveno razločevalo. Ali upa Šček, da se preobrazijo mentaliteta Italijanov res v smer vzvišenih načel človečnosti, v svetovni vojni postavljenih za cilj vsem narodom? Kolikor poznamo Italijane, ne verujemo tega. Zato pa želimo enotnosti v delovanju jugoslovenske zastopstva v Rimu ne pa dveh struj. Ako na primer trije jugoslovenski poslanci izrečejo vladi nezaupnico, jo lahko izreče tudi četrty. Wilfanova trdnost more dati uspehe, sanjava poezija o človečnosti pa utrati Jugoslovenom ob Adriji bodočnost.

Politične vesti.

— Vlada zastopa odsotnega regenta. Beograd, 1. julija. Ker odpotuje regent Aleksander v inozemstvo, je ministrski predsednik Nikola Pašić predložil regentu v podpis ukaz, s katerim se pooblašča vlada, da ga zastopa za časa njegove odsotnosti.

— Masarykova čestitka regentu. Beograd, 1. julija. Poslanik Čehoslovaške republike g. Kalina je obiskal ministrskega predsednika Pašića in mu izrazil radostne pozdrave in čestitke predsedniku dr. T. G. Masaryku regentu z ozirom o neuspelem atentatu.

— Izročitev sodišču dveh poslancev. Beograd, 1. julija. Predpoldne je bila seja imunitetnega odseka, na kateri so prebrali dopis pravosodnega ministra, ki zahteva izročitev treh komunističnih poslancev: Vladimira Čopića, Filipa Filipovića in Nikole Kovačevića. Dotični akt se glasi: »Spašuje Stejšić je, zaslisan pri mestnem sodišču v Beogradu, izjavil, da je imel namen ubiti Nj. Vis. prestolonaslednika kot komunist. Nalog za izvršitev je dobil od poslancev Vladimira Čopića in Filipa Filipovića, ki sta mu to naložila po odloku izvrševalnega odbora komunistične stranke. Atentator Stejšić je šel na Dunaj, kjer je našel soudeleženike. Potem se je vrnil v Beograd ter je tam dva poslancema poročal o sklenjenem sporazumu. Atentator je sam potrdil svoje intencije zveze z Nikolo Kovačevićem ter je to potrdil tudi Sava Nikolić, kateremu so znani vsi strankarski odnosi med to dvojico.« — Po daljši debati je dobil besedo poslanec Filip Filipović, ki se brani, obsojajoč atentata. Izjavil je, da ne pozna atentatorja. Končno pripomni, da je že prej dobil v zaporu slišati in da bi zopetni preiskovalni zapor utegnil vplivati na njegovo zdravje neugodno. On je glavni tajnik stranke, toda ker po

Natančnejši razpored se objavi na programih.

Večina ljubljancev se vedno pritožuje, da je pri nas dolgočasno in zaprto, da človek ne ve, kam bi se šel. Umetniški kongres pa bo sedaj nudil vsakomur najraznovrstnejšo zabavo. Ne zadostuje pa pri tem samo ime »Ljubljana«, treba je, da se tudi ljubljanci prebude.

Udruženje naših gledaliških umetnikov dela takorekoč že dalje časa dan in noč na tem, da se naša gledališča in vsi prostori, kjer se vrše zabava, najlepše okrasa.

Pri teh zabavah bo za izdatni smeh med drugimi posrbel tudi slavni hrvaški komičar Arnost Grund.

Naša Irma Polakova bode žrgolela kot škrlat in tudi baletni metuljčki bodo frčali po zraku. Nadalje nastopijo hrvaške umetnice: Tonka Savić, vzor uljudnosti, in Mil. Mihličič, ki slovi tudi zaradi svojih krasnih in »chie« oblik, katere nosi vedno na odru — in katere večkrat nadomestje zagrebškemu damam Mod. Journal. Vseh umetnikov ni mogoče tukaj naštevati. Tudi junak Borivoj Račković nastopi — on, ki je za časa vojne toliko pretrpel po neolomnem, bil je dolgo interniran, a ves njegov greh je bil — da je Srb.

Da se omogoči revnejšim slojem in kulturnim društvom obisk k predstavam v dramskem gledališču, je v predprodaji vstopnice znaten popust. Pri večernih zabavah in koncertih v hotelu Tivoli je vstop prost; vendar se pa dobrovoljni doprinosi hvaležno sprejemajo v pokritje silnih stroškov za ureditve.

stavljen pravica prava lastnine, trgovine in manjših tovarn. Za protikomunistično zmago se je vršila slovesna služba

božja in velika procesija, katero je vodil biskup.

Telefonska in brzojavna poročila.

Incident v ustavni skupščini.

— Beograd, 1. julija. Na današnji seji ustavne skupščine je prišlo med govorom komuniste Koste Novakovića do burnega incidenta. Novaković je odklanjal strankino odgovornost za atentat na regenta. Najprej mu je poslanec Valerijan Pribičević vskliknil: »V Rusiji komunisti ubijajo i decol« Novaković je na ta vsklik strastno in razbur-

jeno reagiral, napadajoč našo armado. Ta napad je povzročil v zbornici velik hrup in trušč. Prišlo je do osebnega spopada med njim in poslancem dr. Milanom Markovićem na govorniški tribuni. Seja je bila prekinjena za deset minut. Po zopetni otvoritvi je izrekel predsednik Novaković strogo ukor zaradi napada na armado.

Nameravani atentat na pečujškega župana.

— Pečuj, 1. julija. Danes dopoldne je nameraval izvršiti neki preoblečeni madžarski oficir atentat na župana Belo Lindnerja. Prišel je pred mestno hišo in oddal iz samokresa strel skozi okno na neko osebo — mestnega kapetana — v veri, da je ta župan Lindner. Po

strelu je napadalec pobegnil, policija za njim. Videč, da ga zasledujejo, je, na sredi ulice potegnil samo kres in se ustrelil v glavo. Na mestu je obležal mrtev. Iz listin, ki so jih našli pri njem, izhaja, da je moral biti neki madžarski oficir iz Kapošvara.

Dr. Beneš o položaju.

— d Praga, 1. julija. V zunanjem odseku je danes minister Beneš poročal o pogajanjih v Parizu. Londonu in Marijskih Laznih. V Parizu in Londonu je naglašal, da se češka politika giblje v okviru konsolidacije. Njena želja je, da se kar najprej uvedejo gospodarski in politični odnosi z novimi državami in da se sporna prometna in trgovinska vprašanja rešijo na pod-

stavi mirovne pogodbe. Nekatera nesoglasja med Francijo in Anglijo, zlasti v grško-turškem in gornješlezijem vprašanju so se odpravila, tako da je v tem oziru brez dvomno zaznamovati velik napredek. Glede razmerja do Poljske se položaj boljša. Pogajanja Čehoslovakov streme po tem, da se dosežejo normalne razmere in prijateljsko tudi s to državo.

Francija in mednarodni položaj.

— d Pariz, 1. julija. Parlamentarna komisija za zunanje stvari je sprejela dnevni red, v katerem se pravi, da se parlament strinja z vlado glede vzdržanja vojnih in gospodarskih sankcij, dokler ne bo Nemčija izpolnila v celoti svojih obveznosti. Nadalje se naglašajo potreba čimprejšnje pravične rešitve

gornješlezkega vprašanja in da stremi Francija v vzhodnem vprašanju po vzpostavitvi miru. Komisija smatra, da se Grški ne more več nuditi nobena pomoč, niti finančna, niti vojaška, ali posredno ali neposredno, ker je odklonila ponujeno posredovanje.

Zarota tudi v Angliji.

— d Pariz, 1. julija. Iz Londona se javlja, da je policija zasledila veliko zaroto, ki je imela namen, umoriti več ministrov in visokih

državnih uradnikov. Izdane so obširne varnostne odredbe. Pričakujejo senzacionalnih razkritij.

Vprašanje Gornje Slezije.

— d Berlin, 1. julija. »Tägliche Rundschau« poroča iz Londona k zadržanju Anglije in Italije v gornješlezkem vprašanju, da sta angleški poslanik D' Abernethy in italijanski poslanik po nalogu svojih vlad izjavila dr. Roznu, da se niti Anglija niti Italija nista v gornješlezkem vprašanju na nikakršen

način obvezala napram francoski vladi.

— d Varšava, 1. julija. V Gornji Sleziji se izvršuje demobilizacija vstaških čet povsod popolnoma po programu in načrtu medzavezniških oblastev. Kakor se govori, bo medzavezniška komisija podala svoje poročilo o razdelitvi Gornje Slezije še pred 10. julijem.

Poraz Grške vojske.

— d Pariz, 30. junija. Vojna v Mali Aziji se osredotočila na tri točke: Izmid, Brusse in Uşak. Turki imajo povsod uspehe. Grki so zadnje dni pri

Uşaku doživeli občuten poraz, pri čemer je bila tretja grška divizija popolnoma razkrojena in uničena.

Zveza narodov.

— d Ženeva, 1. julija. Svet zveze narodov je ustanovil po navodilih poslednje skupščine zveze narodov začasno mešano komisijo za obravnavanje vprašanja razorožitve. Komisija se sestane prvič 15. julija v Parizu pod predsedstvom Vivianija. Sestavlja jo šest civilnih

oseb, priznanih kot strokovnjaki na polju socialne politike in narodnega gospodarstva, nadalje je v njej šest članov vojne komisije zveze narodov, štirje člani gospodarsko-finančne komisije in šest članov zastopnikov interesov, delavcev in delodajalcev.

Z vseh koncev sveta.

— d Gradec, 1. julija. Čez Gradec in severne občine v njegovi bližini je padala opoldne 15 minut toča, ki je na poljih naredila veliko škodo. Zrna so bila debela kakor golobija jajca in so ulice pokrila tako na gosto, da se je videlo mesto nekaj časa kakor pozimi. V nekaterih hišah je moralo pomagati gasilno društvo. Pri barakah v Schönau je viharil veter odkril več streh. Oseba ni nobena poškodovana.

ženih 430.911 delnic, v Avstriji 68.271, v Italiji 99.020, na Madžarskem 3300, v Švici 260.320. Koliko jih je bilo založenih v Parizu in Londonu, o tem še ni nobenega poročila.

— d Bukarešta, 1. julija. Senat je sprejel zakonski načrt o uvedbi ženske volilne pravice.

— d Washington, 30. junija. Reprezentantna zbornica je sprejela poročilo, ki je bilo sklenjeno na konferenci obeh zbornic o resoluciji glede ukinitve vojnega stanja z Nemčijo in Avstrijo.

— d Rim, 30. junija. Uradni list objavlja naredbo, s katero se izpremeni carinske tarife s 1. julijem. Nove tarife bodo v splošnem notificirane s pogodbam.

— d Dublin, 30. junija. Oblasti so snoči izpustile iz zaporov voditelja irske nacionalistične stranke v angleškem parlamentu Johna Maca Neilla in podpredsednika tajne irske republike Arthurja Griffitha.

Iz ustavotvorne skupščine.

— d Beograd, 1. julija. Na današnji seji skupščine se je prečitalo poročilo imunitetnega odseka, da se izročita sodišču komunistična poslancema Vladimir Čopić in Filip Filipović. Nato so se vršile volitve za prvega podpredsednika skupščine namesto g. Čašića, ki je podal ostavko. Izvoljen je bil Milorad Vujičić, in sicer s 163 glasovom, do čim je zemljoradnik Lovričević do bil 29 glasov. Seja je bila zaključena ob 13. in prihodnja odredjena za popoldne ob 17 z dnevnim redom: Razprava o poročilu imunitetnega odseka za izročitev poslancev Vladimira Čopića in Filipa Filipovića sodišču.

— d Beograd, 30. junija. Seja skupščine se je nadaljevala ob 16.30. Sprejet je bil zapisnik zadnje seje in so se prečitale prošnje in pritožbe. Objavila se je poslanska demisijska Antona Kristana (naslednik Tokan) in Milovana Lazarevića. Nadalje se je prečitala zahteva državnega pravdnika v Novem Sadu, naj se izroči sodišču poslanec Voljin Krstić, radi nasilja profilavnim oblastem. Stefan Voljin-Tunić radi prestopa proti § 104 srbskega kazenskega zakonika in Pavle Terzin radi prestopa proti § 1 kazenskega zakonika. Pravosodni minister zahteva na podlagi 88. člena, naj se izroči sodišču poslanec Vladimir Čopić, Filip Filipović in Nikola Kovačević, ker so zagrešili prestopke proti § 87 kazenskega zakonika. Nato se je prešlo k aktom. Udruženje državnih namestencev predlaga svojo resolucijo, sklenjeno na

izrednem običnem zboru dne 11. junija glede draginskih doklad. Zemljoradniška organizacija v Sarajevu predlaga svojo resolucijo, sklenjeno 25. junija na izrednem običnem zboru v Sarajevu, glede rešenja agrarnega vprašanja.

Pred prehodom na dnevni red poda republikanec Krsta Pejović izjavo svojega kluba glede atentata. Republikanci menijo, da je terorizem nezdav pojav v državi in da ni v korist socialnemu položaju. Socialno stanje se na tak način ne da urediti.

Nato se je prešlo na dnevni red: poročilo verifikacijskega odseka z dne 1. maja, ki se nanaša na mandat Jana Jančiča, (Radičevca), ki verifikacijskemu odseku ni predložil svojih pooblastil. Odporova večina poudarja, da se z ozirom na člen 1. v zvezi s členom 4. poslovnik in tozadevnih odlokov ustavotvorne skupščine z dne 20. decembra 1. l. verifikacijski odsek ne more smučati v ocenjevanje verifikacije mandata Jana Jančiča. Kar se tiče vprašanja, ali je mogel biti voljen za poslance, smatra manjšina, da verifikacijski odsek ni pristojen, da bi razpravljala o tem. Dr. Milan Korun za pomenje odbora manjšine, poročilec dr. Žarko Jakšić pa mnenje večine odseka in pravi, da se je ugotovilo, da Jančič še leta 1921 ni bil podanik države, ampak čehoslovaške republike in že zaradi tega po § 1 volilnega zakona ne izpolnjuje pogojev za poslance. Poročilo verifikacijskega odseka se sprejme. Proti so glasovali komunisti, socialisti, narodna socialisti, republikanci in dr. T. Beneš.

Nato se je razpravljalo o 2., 3., 4. in 5. točki, ki se nanašajo na poročila imunitetnega odseka z dne 5. marca, 14. aprila in 16. in 28. maja. Gre za izročitev poslancev sodišču. Najbolj živahna je bila debata pri 9. odstavku 5. točke radi poslanca Večeslava Wilderja, ki je zagovarjal zagrebškega odveta dr. Hojca. Posl. Pečić zastopa mišljenje manjšine, da pravi, da ne gre za to, ali je poslanec Wilder kriv ali ne, ampak za to, ali mora za svoje dejanje zagovarjati ali ne. O isti stvari je govoril tudi dr. Milan Korun, ki se je protivil stališču večine, ki je zastopal Todor Lazarević. Poslanec Wilder je zahteval besedo in prošil, naj se izroči sodišču. Nato je govoril minist. Unzuović v prilogi manjšine. Pri glavnem ni je prodir predlog manjšine. Torej posl. Wilder ne izroči sodišču. Pač pa se izroči sodišču poslanci Radko Žumić, Bogotini Pečić, Juraj Versalović, Jovan Pečević, Stefan Orner, Vladimir Pušić, Janko Rajter, Ljubomir Radovanović, Vasko Lovrečković, Vlado Mašek, Dragan Vlačević, Tešman Nikolić. Sodišču se izroči Ivan Mladenović. Zahteval se bodo akti poslancev Brandnerja, Brančica, Radovića, Didaka Bundića, Karla Pargvića in Živote Milojkovića. Seja se končala ob 19. Prihodnja seja jutri ob 10. dopoldne z dnevnim redom: Volitev novega podpredsednika.

Iz naše kraljevine.

— »Večernja Pošta«. Pod tem naslovom izlazi v Sarajevu novi vanstranaški jugoslavenski in informativni dnevnik velikog formata. Naročita mu je tendencijska, zainteresirane Bosnu in Hercegovinu za »Jugoslavensku Maticu«. Pored svojih političnih »objektivnih« in društvenih i ekonomskih informacija sa područja cijele Bosne i Hercegovine prevze je dužnost da postopira pozivati rad svih tamonjnih ustanova, udruženja (Sokola, Udruženja Jugoslavenki i dr.) u kojima je najmarkantnije izražena ideja narodnog jedinstva. Pojava »Večernje Pošte« naročito je simpatična primljena u redovima jugoslovenske omladine u Bosni, Glavni je urednik »V. P.« Joso Sironić, dosadašnji urednik sarajevskog »Narodnog Jedinstva«, istarski bjegunac.

— Manifestacije v Sarajevu. Sarajevu, 1. julija. Danes zvečer je v sarajevsko prebivalstvo ponovno vtrpelo velike in veličastne manifestacije v proslavo sprejetja ustave, za popolno narodno ujedinjenje in na čast nastitji, osobito radi srečne rešitve regenta iz grozeče mu nevarnosti. Manifestacije so trajale pozno v noč.

— Spominske kolone. V vseh krajih se govori, da se bodo počasi spominske kolone izročile poslovanju v spomin na sprejem ustave.

Neodrešena domovina.

— Iz Gorice. Tudi goriški mestni magistrat, na čelu mu senator Bombig, se je zavzel za znižanje cen. Sklepi je sestanek trgovcev, da povedo tozadevno svoje mnenje. Prvi se je oglašal zastopnik mesarjev, rekoč, da so oni že znižali cene mesa za 70 stot. pri kg in da znižajo cene še za 40 stot. Upa pa, da bo mogoče ceno mesa še nadalje znižati, ker je ministrstvo dovolilo uvoz živine iz Jugoslavije. Vsi, ki so se udeležili sestanka, so bili za znižanje cen, samo sedaj še to ni mogoče! Najprej naj znižajo cene tvorničarji. V Gorici so že tako nizke cene, kakor nikjer drugod v Italiji. Neki trgovci je popolnoma resno trdil: »Mi trgovci si na vse načine prizadevamo, da bi zaslužili čim manj mogoče! Udeležniki, sami trgovci, so se sicer stili, da bi pri tej izjavi ostali resni, toda ni se jim posrečilo. Mesta aplava je govorilka nagradila splošni smeh. Položaj je rešil drug trgovec, ki je izjavil: »Trgovci skušamo doseči čim večje dobičke, toda ne z zvišanjem cen, ampak s prodajo velikih množin blaga.« Sestanek je torej dokazno

zal, da nikakor ni mogoče, da bi se od poveljanih doseganim malim (1) dobi kom in da nikakor ni mogoče, da bi se nadejalo znižati cene. Temu se tudi ni študiti, kajti sestane se akcija skupin in veletržec Bombig. Tako se rojuje na Primorskem vprašanje znižovanja cen! — Gorici grozi malarija. V Rožni dolini, na Grčini, v nižinah med Panovcem in Krombergom, je nebroj za bakole akrajno ugodnih gnezov: rupe, ki so jih povzročili topovski izstrelki, strelaki jarki, svetilnice pred sovražnim ognjem itd. V teh rupah leži že vsa leta izza vojne dalje smrdljiva voda, da se človeku kar gnusi ob pogledu na njo. Od tod isti bolezen v mesto. V bližini mesta se je ugotovilo dosegati že nekoliko sto slučajev malarije. Vlado zadene nemala krivda, ker ne izplačuje vojne škoda, da bi se gnezda istrebila in polje osušilo. — Pred poroto se je vrnila razprava o slučaju, ki sega še v dobo stare Avstrije. Dne 21. februarja 1915 je neki Ivan Popodi iz Trbiča napadel v bližini Vrbe na Koroškem nekoga Franceta Grilja in ga oropal. Popodi priznava, da je Grila okradel, storil pa tega ni nasilnim potom, ker je Gril spal na cesti. Nasproti njegovi trditvi pa je stala točna in jasna izpoved Grilova, da ga je Popodi s silo pobil na tla, da mu je prizadejal s svojim nasilnim ravnanjem občutne telesne poškodbe. Popodi je bil radi inkriminiranega hudočelstva že pred divizijskim sodiščem v Gradcu leta 1915. obsojen na smrt na vešalih, katere kazen pa se je pozneje spremenila v 15letno ječo. Popodi je ob prevaru pobegnul iz kazalnice v Wiszniču v Galiciji. Ko je o tem izvedla avstrijska vlada, je zahtevala od Italije, kamor je pribežal Popodi, naj poskrbi, da prestane še ostalo kazen. Goriško državno pravništvu pa se je postavilo na stališče, da ni mogoče izvršiti sodbe inozemskega sodišča in je dejalo Popodija pod obtožbo radi hudočelstva roparskega napada. Vprašanje glede roba so porotniki zanikali, potrdili pa vprašanje glede tatvine. Na podlagi tega pravoreka je bil Popodi obsojen na 11 mesecev ječe in ker jih je že davno presegel, izpuščen na svobodo. — 70letni župan v Lokovcu Martin Leban je bil obtožen poverbe 7000 lir iz občinske prehranjevalne akcije. Po dolgi razpravi je bil Leban oproščen obtožbe.

— Sijalen Pogačnikov odgovor. Italijanski listi pravijo da je istrski poslanec Pogačnik »sijajno« odgovoril Nemcem in Slovanom v rimski zbornici. Možno, po katerem se pretaka slovenska kri, je govoril o italijanstvu istre in skoro negira obstoj jugoslovenskega prebivalstva v deželi. V svoji gorečnosti pa se je vendar moral baviti obirno z istrskimi Slovani, trčedi, da se »Istranec bore s Slovani« od časa Karla Velikega. Ta Karla Velikega pa se je rodil leta 742. p. K. Sedaj štejemo pa 1921 p. K. Torej že precej stoletij od takrat. Omenjal je veliki tabor na Rižani blizu Trsta, ki se je vrnil

leta 894. p. K., kjer so sborovalci proslili pomoči proti slovenskim uzurpatorjem. Tako je sinjor Pogačnik priznal, da so bili Slovani v Istri že leta 894. Možno je hotel kratkoma utajiti resnico, da so Slovani že stari prebivalci Istre, pa je moral v svojem »sijajnem« govoru priznati to resnico. In tako ve tudi slavna rim. zbornica, da so Jugoslovenci že od nekdaj v Istri in da tudi ostanejo.

— Italijanska specialiteta. V »Edinosti« od 29. junija čitamo tole lepo zgodbo: Take stvari orožnikov ne zanimajo. V hiši 32 v ulici Lazzaretto vecchio ima g. Bogomir Rudež v veži kolibo, v kateri izvršuje čevljarsko obrt. Včeraj, 28. t. m., se je opoldne odstranil toliko, da je šel obedovat. Ko se je vrnil, je našel svojo kolibo odprto ter ugotovil, da mu manjkajo 4 pari čevljev in en jopič v skupni vrednosti 200 lir. Prizadeti je takoj stopil k orožnikom v ulici Orologio ter jim naznanil tatvino. Toda orožniki mu niso hoteli verjeti; izjavili so, da je g. Rudež čevlje prodal in sedaj naznanja tatvino za namenom, da stvar prikrije. Ko je g. Rudež zanikal in opovrgoval taka očitanja, sklicujoč se na svoja dobra spričevala, so orožniki rekli, da si tatovi na svojih pohodih izbirajo druge kraje in ne siromašnih delavnic. Nato je g. Rudež izjavil, da nikakor ne zahteva od oblastva, da bi mu poravnalo škodo, pač pa je smatral za umestno, tatvino naznaniti oblastvu, da zasleduje tatove in pride na ta način oškodovancu posredno na pomoč. Orožniški maršal je pa odgovoril, da ga zadeva ne zanima.

— Velika veselica Tržačanov. V nedeljo, dne 3. julija, prirede tržaška meščanska in okoličanska društva v Narodnem domu pri Sv. Ivanu veliko narodno slavo v korist istrskim žrtvam. Udeležba obeta biti sijajna, saj je že samo pevcev priglanih nad 300. Na slavo pride tudi predbojnik primorskih Jugoslovenov dr. Wilfan, ki bo imel velik govor. Tako se oživlja zopet narodno življenje naših vrlih Tržačanov in mislimo, da je naša dolžnost, da kot vestni kronisti za beležimo prvo veliko prireditve Tržačanov. Da bi jim uspela kar najbolje, v pomoč Istranom in v slavo in bodrilo Tržačanom. Ob tej priliki pa apeliramo tudi na Tržačane in sploh Primorce, ki so med nami, da se tudi oni spomnijo istrskih žrtv in da na dan prve večje veselice Tržačanov pobirajo prispevke za Jugoslovensko Matico.

Sokolski zlet v Osijeku.

V Osijeku, 1. julija

Včeraj se je zaključil pokrajinski zlet Jugoslovenskega sokolskega saveza s skupščino Saveza, ki so ji prisostvali delegati vseh sokolskih skupin iz naše države ter zastopniki Češkoslovaške obci sokolske. Skupščina se je vršila v veliki dvorani paviljona mestnega vrta ter je bilo navzočih nad sto delegatov.

Skupščino je otvoril ob 9. zjutraj podstarosta saveza dr. Ravnihar, ki je prisotne delegate, kakor tudi ostalo starešinstvo pozdravil z govorom v katerem je poudarjal veliko misel sokolstva in opisal njegovo temeljna načela, po katerih mora ostati sokolstvo čvrsto in nepremagljivo in po katerih mora imeti vedno pred očmi samo en interes, to je interes naroda in narodne države. Vsako strankarstvo mora ostati daleč izven sokolskih vrst. V nadaljnjem svojem govoru je omenjal umrle sokolske prvake, zatem pa je izrekel lepe besede zahvale in priznanja češkoslovaškim sokolskim delegatom, ki niso izostali ob nobeni priliki, da ne bi pokazali, kako čutijo z nami in kako se trudijo, da bi skupno ustvarili močno vseslovensko sokolstvo. Govor podstaroste dr. Ravniharja je bil večkrat prekinjen z burnim odobravanjem, posebno pa na onih mestih, v katerih je poudarjal velike cilje sokolstva, ki sedaj v svoji državi ne more biti več revolucionarni razdvajalni temveč konstruktivni element. Iz tega izvira dolžnost sokolstva, da išče stika s šolo in vojsko, da bi vsi trije delali skupno za splošni družabni napredek in konsolidacijo težkih razmer, ki jih je povzročila vojna.

Pred prehodom na dnevni red se je pričelo razpravljati o spomenici sokolskega društva iz Zagreba na Wilsonovem trgu. Predsednik skupščine je ugotovil, da ni potrebno, da bi se ta spomenica prečitala, ker je bila že prečitana na zaupnih posvetovanjih, objavljena v časopisu, razen tega so jo pa tudi delegati omenjena društva razdelili tiskano med prisotne župne delegate. Ker delegati zagrebškega sokolskega društva na Vil-

sonovem trgu temu niso nasprotovali, se spomenica ni prečitala, narkar je delegat omenjenega društva dr. Krasnik izjavil, da vstaja pri spomenici in da za slučaj pogajanj o koncesijah nima pooblastila. Šlo je v glavnem za to, da delegati zagrebškega sokolskega društva s Wilsonovega trga odstopijo od 4. točke predložene spomenice, v kateri se zahteva, da se naj sedanja organizacija sokolstva kot edinstvenega Jugoslovenskega sokolskega saveza opusti in osnuje hrvatski, srbski in slovenski savez. Predsednik skupščine je kot odgovor predlagal deklaracijo, ki je bila sklenjena na predkonferenci. Deklaracija se glasi:

»Glavna skupščina Jugoslovenskega sokolskega saveza dne 30. junija 1921 v Osijeku izjavlja glede na zagrebške razmere, spoštujoč sklepe novosadskega sabora in mariborske skupščine, nastopno: Sokolstvo naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev je smatralo izza vojne za svojo glavno dolžnost, da se uedin in sicer zato, da uvrsti sokolsko načelo duševne in telesne vzgoje med svojim narodom. Dne 16. januarja 1919. je bil v Zagrebu prvi sestanek v svrhu uedinjenja sokolstva in tu so bili navzoči delegati vseh treh plemenskih sokolskih savezov. Uedinjenje našega sokolstva se je izvedlo sporazumno na novosadskem saboru dne 28. junija 1919, kjer se je osnovala edinstvena organizacija sokolskega saveza Srbov, Hrvatov in Slovencev. Mariborska skupščina dne 30. avgusta 1920. je dala duška splošnem razpoloženju in splošnim potrebam narodne ednosti in zato sporazumno sklenila prevzeti ime Jugoslovenskega sokolskega saveza, držeč se pri tem osnovnih sokolskih načel glede na bodočnost in narod, kakor jih je obrazložil dr. Tyrš. Postati smo potom evolucije Jugosloveni in v pogledu na bodočnost smo se postavili na stališče Jugoslovenskega realizma, zato ker smo in ostanemo Jugoslovenci. Jugoslovensko sokolstvo je dignilo zastavo Jugoslovenstva in jo nosi pred vsemi naprej. Mi Sokoli pojmuemo in razumemo celotno Jugoslovenstvo in zmisla da-

ševnega uedinjenja in popolnoma mehaničnega izenačenja vseh etičnih in pravničnih mej in sicer zato, da si osnujemo homogeno narodno maso. Ne oziramo se niti na plemena, niti na vere in ne stranjota, temveč gremo za tem, da ustvarimo v duhu napredka, domoljublja in pravičnostističnega Jugoslovenskega tipa kulture kot sredstvo za razvoj slovenske kulture na potu narodne bodočnosti. Priznavajoč težko današnjega razvoja in razmaha Jugoslovenstva, stopa Jugoslovensko sokolstvo naprej pod vodstvom Jugoslovenskega sokolskega saveza in se ne ogleduje niti na levo, niti na desno. V svesti si zgoraj navedenih načel ne pozna pogajanj in stoji na stališču: Kdor Sokol, ta Jugosloven! Radi tega ni in ne more biti izven sokolstva, uvrščene v Jugoslovenskem sokolskem savezu, v našem narodu nobenega drugega sokolstva.

Ta deklaracija je bila kot odgovor na spomenico zagrebškega sokolskega društva z Wilsonovega trga sprejeta z burnim odobravanjem, ki je trajalo več minut. Pred-

Preiskava radi polzkušenega atentata na regenta.

Preiskava proti atentatorju Spasiju Stejiću je dognala, da je bil središče zarote proti življenju prestolonaslednika regenta — Dunaj. Z leta 1919 je znani boljševički agitator Radek ustanovil na Dunaju boljševiško centralo za agitacijo na Balkanu. Z zlatom so boljševiki pridobili številne pristaje na Ogrskem, v Romuniji, Italiji, Bolgarski in Jugoslaviji. Najdalj nešči izmed njih so odšli na Dunaj ter tu snovali svoje naklepe. Tudi Stejić je ostal na Dunaju, čim se je vrnil leta 1919 iz Rusije. Ko je bila pri nas proglašena »Obznana« proti komunistom in ko so bile razpuščene v naši državi vse komunistične organizacije, so na Dunaju jeli snovali naklepe proti našemu regentu. Dunajska organizacija je stopila v ozke stike s komunističnimi krogi v Jugoslaviji. Stejić, ki je potoval po Jugoslaviji, se je takrat vrnil na Dunaj. Tu je bil znan pod imenom Trockega. Na Dunaju so se vršile tajne konference, na katerih se je sklenilo, da se naj takoj počne z atentati. Na eni imed teh posvetovanj se je zaključilo, da naj se izvrši umor regenta Aleksandra. Za izvršitev tega načrta je bilo določenih pet kandidatov, med njimi sta bila dva Srba, vsi ostali so bili tuji. Pravega atentatorja je imel določiti žreb. Zarotniki so bili na-

sednik dr. Ravnihar je dal deklaracijo na glasovanje in je bila sprejeta z vsemi glasovi prisotnih delegatov sokolskih žup naše države. Prisotni delegati Češkoslovaške obce sokolake so prisrčno čestitali k tej trenutni manifestaciji Jugoslovenskega sokolstva. Delegati zagrebškega sokolskega društva z Wilsonovega trga so izjavili, da bodo to deklaracijo izročili svojemu odboru, ker sedaj nimajo mandata, da bi se mogli o njej izjaviti. Nato so zapustili dvorano. Za tem se je nadaljeval dnevni red in je bila večina poročil funkcionarjev saveza sprejeta soglasno. Iz poročila savezne statistike je razvidno, da je v Jugoslovenskem sokolskem savezu organiziranih 1.400.000 Sokolov. Potem ko je bila še sprejeta deklaracija, v kateri se označuje stališče sokolstva napram veri in cerkvi, so prešli na volitev staroste Jugoslovenskega sokolskega saveza na mesto pokojnega dr. Oražna in je bil per acclamationem izvoljen med burnim odobravanjem predsednik podstarosta dr. Vladimir Ravnihar.

tanko podučeni, da bo ustava sprejeta 28. junija in da bo kraljevič Aleksander prisegel na ustavo dne 29. junija. To priliko so zarotniki izbrali kot najprikladnejšo ter sklenili, da izvrše takoj svoj naklep. Najprvo so izvedli žrebanje. Na pet lističev so napisali številke od 1—5. Stejić sam je vrge listič s številko 1, odide takoj v Beograd in izvrši atentat. Številka 1 je ostala Stejiću. Ker ni bilo časa, da se izvrše vse potrebne priprave na Dunaju, je Stejić takoj s prvimi ekspresnim vlakom odpotoval v Beograd. S seboj je vzel eno francosko in dve nemški bombi, obenem pa je nosil pri sebi težak revolver. Do naše jugoslovenske meje so ga spremljali vsi zarotniki. Potoval je preko Maribora in Zidanea mosta. Kako je mogel bombe spraviti preko naše meje, še ni pojasnjeno. V Beograd se je pripeljal dne 28. junija zjutraj z dunajskim ekspresom ob 5.10.

Končno je preiskava dognala, da je bil atentator v zvezi z gotovimi politikami, ki pripadajo komunistični stranki. Policija je aretirala mnogo oseb — govori se 400 —, ki so na sumu, da so zapleteni v zaroto.

Glasovi iz Koroške.

— Političen atentat na koroške Slovence. Pri deželnozbornih volitvah sta bila izvoljena dva slovenska kandidata, in sicer Kraiger in dr. Mišić. Tik pred volitvami je pa okrožna volilna oblast v Celovcu črtala ime doktorja Mišića, češ da nima avstrijskega državljanstva, ker je med vojno služboval v Gorici, v Ljubljani in v Trstu. Vodstvo »Koroške slovenske stranke« pa stoji na stališču, da je dr. Mišić pravilno izvoljen deželnozborni poslanec. Tudi ime kandidata učitelja Aichholzerja je volilna oblast črtala s motivacijo, da je izgubil avstrijsko državljanstvo, ker je za časa jugoslovenske uprave v coni A bil šolski nadzornik v Borovljah. — Deželna vlada je pod strogo kaznijo prepovedala razobešanje in nošenje jugoslovenskih in »kranjskih« zastav in znakov v popolnem preziranjju tozadevnih določil senžermenske pogodbe. — Na poziv zloglasnega »Kärntner Heimatsdiensta« se je začela zopet nova gonja proti Slovincem. Dne 22. junija so prinesle naročen dopis iz Podjune »Freie Stimmen« pod naslovom »Wir wollen Ruhe haben«. Pravijo, da bojažen pred Jugoslovenci že gineva, zahtevajo, naj se vsi slovenski listi na Koroškem prepovedo, posebno »Koroški Slovenec«, ki brizga svoj strup po deželi, kakor včasih »Mir« in napada »Koroško slovensko stranko«, ki je postavila za kandidata celo take hujake, ki niti niso več v deželni službi. Končno poziva »Heimatsdiensta« s tem podjunskim dopisom, naj se te hujake vrže kratkoma iz dežele. Točn drug dan 23. junija je isti hujakaški list, katerega je svoj čas »Arbeiterwille« imenoval najneumnejšega in najpodejšega v vseh alpkih deželah, prinesel dopis iz Roža, iz Borovelj z naslovom: »Jugoslovenska iredenta«. Dopisun, ki sliži travo rasti in ki se mu gotovo je kisajo možgani zaradi »velikoneške« blamaže pri volitvah, hujaka po naročilu »Heimatsdiensta« tako-le: Jugoslovenska iredenta se giblja od dne do dne vedno bolj

s tem, da izziva nemškutarje z nasmenom, da potem lažnjivo ljubljansko časopisje lahko hujaka proti pravim »Korošcem«. To postopanje pa je posledica tajnih, ponočnih zboraanj pod vodstvom razvpitih jugoslovenskih doktorjev Mišića in Šavpaha. Dokler bodo taki hujakaški v deželi, ni mogoče misliti na mir. V Borovljah je prišlo že tako daleč, da mora nemškutar biti vesel, da ga kak Slovenec na cesti ali v gostilni ne napade. Zato pa naj oblast take hujake takoj izžene, da ne bo ljudstvo primorano seči po samopomoči.

— Pravične razsodbe. Nemškutar Hoinjnik vdere v hišo Slovenceca Grundnerja, ga vrže tam na tla in ga davi in grči. Končno iztrzan, vlni vrata in vdere v drugo. Slovenec toži. Sodba: Slovenec in njegov sin morata plačati vsak po dva tisoč kron. — Delavec Just in Pobehan sta se v gostilni sporekla in potem pred hišo malo oklofotala. Stvar pride pred sodnika. Just je »socialist«, Pobehan pa odločno izjavi: »Ich bin ein Grossdeutscher«. nato sodnik v imenu postave: »Just plača tri tisoč, Pobehan pa je prost.« — Nekateri delavci so zadnje dni pred volitvami malo preglasno peli in s tem dražili slovenske »Velikonemce«, ovčarje in šinkovce. Gospod glavar stvar preiščejo in prisodijo vsakemu po 50 kron globe, Petričiju pa 100 kron, ker so prej zvedeli, da je ta mož svoj čas služil na Ljubelju pri Jugoslovenih. — Neko Slovenko iz Šmarjete so nemčurji psovali z »Jugoslovensko vlačugo«. Ker ve, da so dotični drva kradli, jim to očita. Sodnik nemškutarje oprosti, Slovenko pa obsodi na 15 tisoč kron.

— Celovec. Izdajalec Podgorca je imel nesramnost, da se je slovenskim zaupnikom ponudil za kandidata. Dobil je odgovor, katerega je zaslužil. Sedaj je ta mož v svoji jezi in maščevalnosti zašel tako daleč, da v svojem listu, kojega sourednik je župnik Frank, napada narodne duhovnike, ki so pri plebi-

kuje druge požrtvovalne narodne delavce, ki vkljub smrtni nevarnosti vstajajo na svojih mestih. In ta človek je danes neomejen upravitelj vseh hiš, ki jih ima družba sv. Mohorja v Celovcu!

— Tržaški škof Bartolomajski je ostro nastopil proti divjanju laških fašistov napram slovenski duhovščini v Istri. S Koroškega so večino slovenskih duhovnikov izgnali, znani morilci dekana Limpla sedijo še danes nekaznovani lepo doma; proti slovenskim duhovnikom, ki so ostali na Koroškem, hujkajo listi, posebno najgrši list v Alpah »Freie Stimmen«, na primer proti župniku Starcu v Hodišah zaradi volitev in pozivajo mirno ljudstvo na poboj in izgon, a k vsemu temu — celovski škof molči kot grob. Qui tacet, consentit vladet.

— Kožentavra. Dne 7. junija so nemški orožniki na cesti zgrabili slovenskega delavca M. Juha in ga odgnali peš v Celovec na glavništvo. Očitno so mu, da širi vesti, da pridejo kmalu zopet Jugoslovenci. Možno se je zagovarjal, da govori samo to, kar pišejo nemški listi; a vse ni nič pomagalo; moral je v Celovec, kjer so mu prisodili ostro kazen.

V bojih, ki so se začeli na januarja leta 1919 vršili v Kožentavri in v Goricah, je padel tudi slovenski častnik Sirknik P. Blizu gostilne »Pri Stajnarju« je bil ranjen v nogo; na to so ga podivjani nemški roparji z Žihpoli pobili pro sečega s puškimi kopiti, da je oblašal na mestu mrtev. Nakaš so vrgli truplo čez breg, da bi se pogreznilo v močvirju, ki se razprostira pod Goricami. Na prizadevanje majorja Lavriča so pozneje padlemu junaku Sirkniku v hišo, blizu katere je bil ubit, vzdali spominsko ploščo s primernim napisom, in sicer iz črnega mramorja. Sedaj pa so nemčurji to spominsko ploščo popolnoma pobelili, tako da se na pis ne more več brati. Pač značilen znak one moralne propadlosti, ki jo širi nemška kultura med zdivjanimi nemčurji. Zaradi takih podvjanosti in zaradi drugega preganjanja Slovencev raste prepada med nemčurji in narodnimi Slovenci vedno bolj. Oblasti pa to s svojimi zadržanostmi le pospešujejo.

— Slovenji Plajperg. Slovincu Florianu Wieserju, ki je bil za časa jugoslovenske uprave v coni A gozdni čuvaj na Wittgensteinovem veleposvestu, so kratkoma odpovedali službo edino zaradi tega, ker se je branil postati nemškutar. Zaradi tega je mož sedaj brez vsakega zaslužka, kar je tem bridkejšo, ker mora skrbeti za svoje roditelje.

Narodno gospodarstvo.

— Zadrudništvo na Čehoslovaškem. Konstituiranje Čehoslovaške kot samostojne države je pripomoglo njenemu ozemlju, kakor piše g. dr. H. M. v »Zürcherische«, obetočemu zadržanju gibanju do razvoja, kakor ga v ovi zgodovini zadrudništva ni zaznamoval. Glasom pravkar izdanega letnega poročila osrednje zveze čehoslovaških zadrug se niso včlanjena konsumna društva, produktivna, nabavna, stavbna in stanovanjske zadrug v zadnjih dveh letih veled novih ustanovitv sumno znatno pomnožile, temveč se je tudi njihovo poslovanje čudovito razvilo. Naslednja tabela predločuje napredek od leta 1918. dalje:

Število članov leta 1918	108.514	leta 1920	574.020
Prihod	68.954.450	984.370.000	
Poslovni deficit	3.946.419	35.216.228	
Rezervni fond	2.035.739	9.710.923	
Prilike	1.204.100	13.510.581	

Tudi če se vpoštevata revolucija oenki je privedla do močnega zvišanja nominalne vrednosti vsega blaga, je razvoj zadrudništva na Čehoslovaškem tokom zadnjih dveh let izvanreden. Število članov se je več kot petkrat pomnožilo, promet je štirinajstkrat večji. Poedine konsumne zadrug, kakor na primer ona za Brno in okolico, imajo okoli 100.000 članov in štejejo med največje organizacije te vrste v Evropi. Sorazmerno s razvojem lokalnih zadrudnih zvez je napredoval razvoj osrednjih institucij. V Pragi se je leta 1919. vsled sklepa zadrudnega shoda ustanovila Splošna zadrudna banka, ki je danes že eden največjih kreditnih zavodov v republiki. Nadalje so zadrudniki ustanovili ljudsko zavarovalno zadrugo »Čehoslovačje« v Pragi. Osrednja zveza je ustanovila za zadrudne uslužbence podporno blagajno, kateri pripada že 10.000 oseb. V ta namen, da se razvije lastna obrtna produkcija, je nakupovalna zadruga kupila več tovarn, med temi eno za cikorko in milo. Pregled o velikem obsegu delokroga zadrug glede na trgovino, industrijo, dobivanje surovin in zavarovanje nudi »razstava zadrudnega delca, ki se vrši v Pragi v času od 24. junija do 6. avgusta. Ona ima dalje namen, pospešiti gospodarsko zblizanje in izmenjo produktov med zadrugami. Organizacija te razstave, katere se morejo udeležiti tudi zadrug drugih dežel, je poverjena g. senatorju Ferdinandu Jirasku, predsedniku osrednje zveze čehoslovaških zadrug.

— Vprašanje socializiranja nemških premogovnikov. Čezravnja polja-

Nemčije ne upravičuje igranja s problemi socializiranja, o čigar resnični vrednosti so mnogi jako deljena, spravljajo skupine rudarjev to vprašanje venomer na razpravo. Komitaja se socializiranje razpravi o tem vprašanju še dve leti, ne da bi bila količina dosegla, nasprotno pri vsaki novi seji so bolj in bolj kaže, kako težko je rešiti ta problem, tako da so se nekateri najbolj ekstremni pripadniki ideje socializiranja tekom časa tej ideji izneverili. V zadnjem času se je s hodi nemških rudarjev zopet bavil s tem vprašanjem ter zahteval od vlade, da prične vendar že s socializiranjem premogovnikov, ki ga je preje tudi g. Rathenau propagiral. Referat v tej zadevi je podal socialistični vodja rudarjev Huse.

— g. Banca commerciale Triestina je imela čistega dobička 74 milijonov lir in izplača 10% dividende. Njena nova filijala na Reki prevzame posle banke »Pester Kommerzialbank«. Od podjetij, ki so z banko v tesnih zvezah, izplača Comulich, Premuda in Lusin po 15, Martinolich 8, spedijska družba Adriatica 10% dividendo. Na Dunaju ima Tržaška trgovinska banka zvezo z »Lombard u. Eskomptbank«.

— g. Nova avstrijska finančno-carinska tarifa. Za izdelavo novega carinskega tarifnega načrta so dale povod težave v državnih finančnih in pa namen, vporabiti carine kot podlago za kritje inozemskih kreditov. Avstrijska

finančna uprava si je mogla ohraniti svobodo gibanja le s pomočjo nove tarife. Na eni strani se nahaja Avstrija, sedaj v povsem predruženih gospodarskih razmerah, katerih učinkovanje še danes ni moč presoditi, na drugi strani je bilo nemško, ostati pri stari uredbi, kar bi bila sicer vsa dosežena carinska tarifa vezana na kreditno akcijo. Za to se je pritegnile oni del carinske tarife, ki ne prihaja v poštev ob pogajanjih s tujimi državami, ker bi ob posebnih svojstvih teh carin bila izključena pripuščila napram inozemstvu, namreč finančne carine, nadalje carine na blago, ki se danes smatra za luksuzno, na primer inozemsko pivo itd. Novi zakon o finančno-carinski tarifi določa izrecno, da je carinske postavke mogoče znižati le potom pogodbenih uravnav. Težko je bilo premagati ovire s ozirom na obveznosti, ki obstojajo na podlagi mirovne pogodbe, na primer glede južnega sadja, oranžit itd. do 17. junija 1923. Obveznosti napram Nemčiji so prenehale dne 6. junija 1921, carino na francosko peneco vino je odstranila vojna, preostajajo le še obveznosti napram Švici, ki pa je sama dala vspodbudo za njih odpoved. Da se ustreže interesom drugih držav, se je postavila kot najnižja meja vrsta minimalnih postavk, ki se utedejejo najprvo vporabljati ob ureditvi vinskoga vprašanja s Italijo. Minimalna meja naj tudi služi kot sigurna podlaga za kreditno akcijo.

Dnevene vesti.

V Ljubljani, 2. julija 1921.

— Zahvalne službe božje za rešitev življenja Nj. Vis. prestolonaslednika. Ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura Jeglič je odredil v zahvalo Bogu za srečno rešitev Nj. kralj. Vis. prestolonaslednika regenta Aleksandra iz preteče nevarnosti ob zločinskem atentatu dne 29. m. m., da se bo v vseh župnih cerkvah ljubljanske škofije opravila v nedeljo dne 3. julija 1921 slovesna služba božja z zahvalno pesmijo. — V stolnici sv. Nikolaja v Ljubljani se bo po slovesni službi božji ob 10. v nedeljo dne 3. julija 1921 zapela zahvalna pesem z molitvijo za kralja in regenta. Te zahvalne službe božje se bo udeležilo predsedništvo deželne vlade kakor tudi zastopniki drugih državnih in avtonomnih oblasti.

— Kosovska slavnost v Parizu se je praznovala v Institutu d' Etudes Slaves. Zbralo se je mnogobrojno občinstvo, zastopnik poslanstva, Francozi, bratje Čehoslovaki in pariška jugoslovanska kolonija. Od Francozov sta govorila Emile Hauman, profesor na Sorbonni, podpredsednik Instituta d' Etudes Slaves, in senator André Honnorat. O kosovski tragediji in jugoslovanski enoti so govorili Momčilo Milošević, profesor na beografski realki, dr. Slavko Ježić, profesor na drugi zagrebski gimnaziji in Anton Debeljak, profesor na ljubljanski realki. Temu je sledil umetniški večer s sodelovanjem gđice Mire Petronijevičeve, gospe Mile Boškovičeve in igralca na Comédie Française Renéja Rocherja. Nato se je vršila prosta zabava v prostorih instituta, kakor tudi na njegovem vrtu.

— Starešinstvo »Jugoslovenskega sokolskega saveza«. V novo starešinstvo so bili izvoljeni: dr. Vladimir Ravnhar za starosta, Engelbert Gangl za prvega, dr. Lazar Car (Zagreb) za drugega, L. Pounković (Beograd) za tretjega podstarosta, dr. Viktor Murnik za načelnika. Razen teh so v starešinstvu našli priznani sokolski delavci. — Našemu poročilu o zletu v Osljeu moramo še dodati, da je na Vidov dan na slavnostnem prostoru pred zbrano vojsko in pred vsemi Sokoli govoril dr. Ravnhar o pomenu Vidovega dne in pomenu Sokolstva kot največje zlo. Tako hujkanje se je vršilo zadnje čase na Trati in v Poljanah v Poljanski dolini. Na Trati prejšnjo nedeljo v Poljanah na Petrov dan. Razumljivo, da ostanke hujkanja brez vsakih učinkovitih naslovov. Kdor je Sokol, ostanke neomajen kljub vsemu deriščnemu rjevoju pri priznanih. Tako tudi v imenovanju dolini, kjer je sokolska misel zadobila že trdne korenine, kajti v dolini se nahaja že okrog 40 članov Sokolstva, zdaj žirovskega Sokola, ki se takoj organizirajo v samostojno društvo, ko se dograđi do Gorenjji vasi.

— Promocija. Dne 30. junija je bil promoviran na naši univerzi doktorjem filozofije g. Alojzij Res Gorice.

— Dr. Pavel Turner okrevaj. Iz Maribora nam poročajo: Svoječasna vest nekaterih listov, da je dr. Pavla Turnaja zadela kap, ni točna. Dr. Turner je pred enim mesecem resno zbolel na svojem posestvu v Krčevini, toda med tem je s pomočjo zdravnika dr. Turšiča že toliko okrevaj, da se že spremlja po svojem parku. Odlučnemu našemu narodnjaku želimo popolno okrevanje in še dolgo življenje.

— Gonja proti Sokolstvu. Pišejo nam: Med tem, ko se je naše Sokolstvo pripravljalo na pokrajinski zlet v Oslje, ni naša duhovščina imela nujnejšega opravka ko hujskati s priznani Sokolstvo kot največje zlo. Tako hujkanje se je vršilo zadnje čase na Trati in v Poljanah v Poljanski dolini. Na Trati prejšnjo nedeljo v Poljanah na Petrov dan. Razumljivo, da ostanke hujkanja brez vsakih učinkovitih naslovov. Kdor je Sokol, ostanke neomajen kljub vsemu deriščnemu rjevoju pri priznanih. Tako tudi v imenovanju dolini, kjer je sokolska misel zadobila že trdne korenine, kajti v dolini se nahaja že okrog 40 članov Sokolstva, zdaj žirovskega Sokola, ki se takoj organizirajo v samostojno društvo, ko se dograđi do Gorenjji vasi.

domačo lesno produkcijo in trgovino. Neodbitna potreba je, da se vsi naši gospodarski faktorji dvignejo v interesu naše najvažnejše gospodarske panoge, katere se nahaja v kritičnem položaju vsled izredno slabe konjunktura na običajnih vnanjih trgih ter zahtevajo, da ostanke uvozna carina na les. Že danes dela naši domači robni občutno in uspešno konkurenco češki les, ki ima ugodnejše produkcijske in prometne pogoje nego naše blago. Če se odpro meje popolnoma, bo boj še težji. Upamo, da zmaga pamet in uvidenost, kajti uvozna carina za les se v vseh strokovnih krogih smatra za neobhodno potrebno. Eksperimentiranje z ukinitvjem te carine res ni na mestu.

— V evangelijski cerkvi v Ljubljani je v nedeljo 3. t. m. ob 10. dopoldne slovesna služba božja povodom sprejetja državne ustave in v zahvalo za rešitev kraljeviča regenta iz težke nevarnosti.

— Proslava sprejetja ustave v Mariboru. Iz Maribora javljajo: Vladni komisar g. dr. Poljanec je razglasil, da se vrši v soboto, 2. t. m. svečana proslava sprejetja ustave. Za to priliko vabi vse hišne posestnike, da izobesijo zastave.

— Občinske volitve v Brežicah razveljavljene. Vlada je radi nepravilnosti pri volilnem postopanju razveljavila občinske volitve v Brežicah ter odredila nove volitve, ki se imajo vršiti v najkrajšem času.

— Inženirsko diplomu na kemiskem institutu v Parizu si je pridobil Janez Tuma, sin goriškega odvetnika.

— Promocija. Dne 30. junija je bil promoviran na naši univerzi doktorjem filozofije g. Alojzij Res Gorice.

— Dr. Pavel Turner okrevaj. Iz Maribora nam poročajo: Svoječasna vest nekaterih listov, da je dr. Pavla Turnaja zadela kap, ni točna. Dr. Turner je pred enim mesecem resno zbolel na svojem posestvu v Krčevini, toda med tem je s pomočjo zdravnika dr. Turšiča že toliko okrevaj, da se že spremlja po svojem parku. Odlučnemu našemu narodnjaku želimo popolno okrevanje in še dolgo življenje.

— Gonja proti Sokolstvu. Pišejo nam: Med tem, ko se je naše Sokolstvo pripravljalo na pokrajinski zlet v Oslje, ni naša duhovščina imela nujnejšega opravka ko hujskati s priznani Sokolstvo kot največje zlo. Tako hujkanje se je vršilo zadnje čase na Trati in v Poljanah v Poljanski dolini. Na Trati prejšnjo nedeljo v Poljanah na Petrov dan. Razumljivo, da ostanke hujkanja brez vsakih učinkovitih naslovov. Kdor je Sokol, ostanke neomajen kljub vsemu deriščnemu rjevoju pri priznanih. Tako tudi v imenovanju dolini, kjer je sokolska misel zadobila že trdne korenine, kajti v dolini se nahaja že okrog 40 članov Sokolstva, zdaj žirovskega Sokola, ki se takoj organizirajo v samostojno društvo, ko se dograđi do Gorenjji vasi.

— Pravoslavna kapela v Ljubljani prikazala se je na Vidov dan prvi put v svom potpunom roku. Narodni slikar Inchiostro, u graničama mogućnosti i vremena, dekorisao je kapelu na način, koji odgovara crkvenim zahtevima i dekorativnoj umetnosti. Ne upuštajući se u detaljnu kritiku, celokupni utisak kapele je blag i uliva u dušu neku radost, a osobito lep utisak čini ikonostas sa prestonim ikonama i tajnom večerom. Rubovi ovih ikona ukrašeni su narodnim motivima, što do sada nije bilo nigde videti. Ukrasu kapele počeli su već da doprinajaju i pravoslavni vernici sa strane, sjećajući se tako svoje bratce u beloj Ljubljani. Kapela se pokazuje premalena, osobito za velike praznike, kao što je to bilo na Sv. Cirila i Metodja i sada na Vidov dan, te bi trebalo nastojati, da se sa

gradnjom pravoslavne crkve počne čim pre.

— Virantovo hišo na Sv. Jakoba trgu je kupila poštna uprava od njene lastnice »Kranjske hranilnice«. Pogodba je bila večeraj podpisana. Kupnina znaša 6 in pol milijona kron. V hiši je nastanjena nemška gimnazija in manjšinska ljudska šola. V Virantovo hišo se sedaj preselelo poštno ravateljstvo iz Kresije, razni poštni oddelki, ki so namočeni v poslopu Filharmoničnega društva in v šoli na Vrtaču.

— Ekskomptna banka zgradi na dvorišču nekdanje Valentove hiše trinadstropno poslopje, za Kolizejem pa dvonadstropno hišo, v kateri bo 12 kompletnih stanovanj. Stavbni načrti so bili že zdavnaj predloženi magistratu, čim bodo odobreni načrti, prične banka tapoj z zgradbami.

— Iz Bohinjske Bele nam pišejo: Dne 27. jun. popoldne ob 15. uri je priplul od vzhoda zrakoplov ter se je počasi zibal čez Boh. Belo v smeri Gorjuše dalje proti zahodu. Plul je visoko.

— Zahvala. Generalni komisarji za tujski promet v Sloveniji se ob novi otvoritvi Vintarija javno zahvaljuje kar najtopleje predsedniku dežele vlade g. dr. Baltiču, sekijskemu svetniku dr. Mamu in Kranjski Industrijski družbi, ki so s svojo vsestransko podporo omogočili povračilo in ureditev Vintarija, ki je bil vsled popolnoma razdelan. Istotako izreka svojo zahvalo g. ing. Bachmannu za spretno tehnično vodstvo gradbe in Slovenski ekskomptni banki za gmotno podporo.

— K stanovanjski aferi bivšega kapetana Šusteršiča. Z verodostojne strani se nam poroča, da ne zadene v tej aferi nobena krivda orožniškega poveljstva, ki je ves čas postopalo z največjo taktičnostjo in kulanco in ni prav nobenega povoda, da bi se nanj valila krivda za dogodka, ki so se meseca maja dogajali v hiši na Bleiweisovi c. kjer je nameščena orožniška komanda.

— Umetnine in baron Gager. Pod tem naslovom smo prinesli notico o tihotapstvu umetnin v inozemstvo, danes nam pa poroča prijateljica našega lista sledeče, kar označuje posebno mišljenje in naziranje teh ljudi v izpolnjevanju svojih obvez. Pred tremi leti je videla baronica Gager v izložbi neke tukajšnje trgovine s vezanimi malo majolico, ne posebne starinske vrednosti. Ker je gospa ni hotela sprva prodati, jo je nadlegovala toliko časa, da jo je končno vendarle dobila, sicer ne za denar, pač pa za zamenjavo, takrat toliko potrebne moke. Baronica je odšla z majolico in obljubila takoj poslati dogovorjeno, pa je minilo mesec, dva in še več, a o plemeniti gospe ni bilo nikakega sledu. Trgovka ni pozabila na majolico, na je po preteku nekaj mesecev opomnila s priporočenim pismom baronico na obljubo s povdarmom, da naj ji prinese, sicer majolico najzaj, ako obljube ne more izpolniti. Baronica je ostala nevidna in nedosegljiva, vsled česar nas je oskodbena gospa naprosila, da naj to dogodbo objavimo, da se bodo vedeli vsaj drugi varovati pred tako plemenito nemško gospo.

— Umri je v Ljubljani. Dunajska cesta št. 66 hišni posestnik in mestni tesarški mojster g. Simon Weissbacher. P. v. m.

— Smrtna kosa. V Celju je umrl drž. nadgeomter g. Vinko Prešern, v Ljubljani pa rač. nadsvetnik v p. g. Janko Premrov. Bodi jima blag spomin.

— Nočni mir in gostilne. Pišejo nam: Včasih smo imeli stroge predpise glede nočnega mira in policijske ure; pa tudi na 00 prostore se je pazilo, da so se za to dolocili posebni kraji. Sedaj menda vsi ti predpisi ne obstajajo več ali vsaj vpoštevajo se ne. So gostilne, kjer se po cele noči pije, upije in razbija po glasovirju, tako da v bližini sploh spati ni mogoče. Nič nimamo proti temu, če nekateri ljudje ne morejo drugače zapraviti svojega denarja in tudi ne, če so gostilne vse noči v polnem obratu. Nikakor pa nečemo dalje trpeti, da bi se ljudem, ki s težkim delom od ranega jutra do pozne noči služijo svoj kruh in državne dohodke, katerih niti paragraf o osemurnem delu ne ščiti, na ta način kratilo nočni mir in provzročalo smrad pod okni njih stanovanj. Človeku postaja tesno pri srcu, če vidi v takih ponočnih družbah ljudi, od katerih bi se kaj takega ne moglo pričakovati in posebno pa še sloje, kateri vedno letajo z nabiralno polo za kakšno podporo po Ljubljani. Primerno se nam zdi nasvetovati, da bi se začelo čim prej nabirati prispevke za zgradbo še enega posebnega doma daleč za Oslje, kjer naj bi takli ljudje lahko vse noči razgrajali in upili ne da bi mogli za to drugi trpeti. A kaj naj šele rečemo, če se po privatnih hišah po ponoči prepeva in kriči? Razmere so pač zelo mestne! —

— Poštna zveza Maribor - Sv. Lenart (Slov. gorice) se je za silo zopet vpostavlila in sicer s 3kratno vožnjo na teden. Pričakujejo pa, da bo v javnosti še nepojasnjen vzrok ukinitja redne avtomobilne zveze Maribor-Sv. Lenart-Gornja Radgona že v kratkem razrešen in da se prične poleg rednega poštne prometa tudi osebni promet.

— Devica Marija v Polju pri Ljubljani. Razstava obrtne nadaljevalne šole v nedeljo, dne 26. t. m. v D. M. v Polju se je, po zatrijevanju posetnikov, obnesla prav dobro in je pokazala za prvo leto naravnost presenetljive uspehe. Seveda je ta uspeh pripisovati našemu neumornemu delavnemu učitelstvu, ki je žrtvovalo za malo nagrado mnogo prostega časa, da se je lahko pokazal tak napredek. Mnogobrojno občinstvo je s svojim posetom pokazalo,

da zna ceniti delo učiteljstva, katero se zaveda, da dela narodu in s tem naši, lepi mladi državi v korist.

— Iz Stične nam poročajo: Tukajšnjim županom je bil izvršen v večino glasov g. Jos. Gorišek, prejšnji župan, gostilničar, posestnik in trgovec, pristaja SKS. — 4 podžupani, oziroma svetniki niso bili ob okr. glavarstva potrjeni radi neke — neformalnosti. Nova volitev teh obč. svetnikov se je izvršila v nedeljo, 26. t. m. — Te dni je padlo nekaj slane, a škoda ni nikake. Polja lepo kažejo, žito zori in obeta dobro žetev. Poljedelci so že spravili in spravljajo obilo mrve in sena pod streho. — Sušlja se, da namerava vlada ustanoviti v Stični okraj. glavarstvo, sodnijo in davkarijo. To bi bilo umestno, ker je Stična nekako središče okraja. Ljudstvu bi bilo to jako po godu.

— Iz Borovnice nam pišejo: Pri nas smo imeli 19. t. m. kar dve slavnosti: 35letnico gasilnega društva in pa dekoriranje g. Joška Majarona z zlato kolajno za hrabrost v bojih na Koroskem. Po 10. maši se je zbralo pred cerkvijo precej občinstva: občinski zastop, duhovščina, učiteljstvo, uradništvo, žendarmija in mnogo naroda. G. major Jaklič je v lepem govoru orisal hrabrost slavilca v težavnem položaju na Koroskem in pozival zbrano občinstvo na smotreno delo za lepo našo domovino, ki ima vsega dovolj in bo cvetela med prvimi državami, če ji bomo zvesto vdani in se pobirali za njen procvit. Bog živi in čuvaj njene glavarje! (Trikratni živijo.) Nato je g. major pripel slavilca na prsi priznani mo z zlato kolajno in so mu nazvoči prav srčno čestitali. Častno stražo pri slavlju so tvorili ognjegasci in Sokoli. Slavljence g. Joško Majaron je v spomin na ta dan daroval Sokolu 1000 K. ognjegascem 1000 K. revežem 500 K. in Gospodskemu Zvonu 500 K. Ta slavnost se je vršila še ob vedrem vremenu. A popoldne je začelo deževati in je ognjegascem skvarilo vso slavnost, za katero so se toliko trudili in zbirali.

— Pri nabrežnih zidovih se nadaljuje sedaj delo na levem bregu glavne struge in sicer med Čevljarskim in Frančiškanskim mostom. Izvršujejo se betonska dela.

— Društvo stanovanjskih namenjnikov je ušlo pri vladi v Beogradu kakor čujemo, oster protest zoper nezasišano zadnjo stanovanjsko naredbo.

— Pretep med komunisti. V gostilni Avgusta Klinca v Ciglerjevi ulici v Vodmatu je nastal povodom shoda v četrtke večer prepri med komunisti in železničarji in delavci kemične tovarne. Prepri je bil tako silovit, da je došlo do prave bitke. Ranih je bilo več oseb. Deset razgrajčev pa je policija aretirala.

— Z nožem. Delavec France Zevnik je v Malem vrhu pri Šmarju na Dolenskem z nožem sunil v oko delavca Antona Puša. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico.

— Nesreča. Šestletna posestnikova hči Angela Skodlar v Logu je na skednju v senu iskala kokošja jajca. Padla je z odra in si zlomila desno roko.

— Zaradi kavk. Nekaj ljubljanski mesar se bo moral zagovarjati pred sodiščem, ker je ovajen, da je na svojem travniku ob Gradaščici streljal z lovsko puško — kavke. Ali so kavke koristne ptice?

— Novo špedicijsko podjetje v Mariboru. Kakor dozvedo iz mariborskih trgovskih krogov, se snuje v Mariboru novo špedicijsko podjetje »Orient« z nalogo, da organizira transporte na solidni podlagi in da konkurira s točnim in solidnim delom vsem v Mariboru nastanjenim židovskim špedicijskim tvrdkam.

— Zdravstveno stanje v Ljubljani. Glasom tedenskega zdravstvenega izkaza od 19. junija do 25. junija t. l. je bilo zdravstveno stanje mesta Ljubljane sledeče: Rojenih 28, od teh 18 moškega in 10 ženskega spola. Umrlih: 21, od teh 10 moških in 11 ženskih, med njimi 14 domačih in 7 tujecev, v zavodih je umrlo 12 oseb. Smrtni slučaj so bili: življenjska slabost, 2 jetika, 1 davica, 1 otroška vročica, 1 griza, 2 rak 5, drugi naravni vzroki 6, dalje 2 slučaja smrtnih poškodb in 1 umor. Nalezljivih boleznih je bilo 5 slučajev: 1 davica, 2 griza in 1 otroška vročica.

— Statistika bolnikov. V ljubljansko javno bolnico je bilo prvo tekoče polletje sprejetih 5693 bolnikov, največ na interni, kirurški in dermatološki oddelki. Tudi opazovalni oddelki je bil vedno prenapolnjen. Na porodnišnici je bilo oskrbovanih 435 porodnic.

— Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejme se: 4 knjigovodil, 1 korespondent, 1 kontorist, 4 potniki, 1 skladiščnik, 4 pomočniki mešane stroke, 1 pomočnik železninske stroke, 1 pomočnik manufakturne stroke, 3 pomočniki špecerijske stroke, 3 pomočniki modne in galanterijske stroke, 9 kontoristinj, 2 blaginščarki, 10 prodajalk, 11 učencev in 3 učenke. Službe išče: 3 knjigovodil, 1 korespondent, 5 kontoristov, 3 poslovođil, 1 potnik, 1 skladiščnik, 20 pomočnikov mešane stroke, 1 pomočnik železninske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 2 pomočnika špecerijske stroke, 3 pomočniki modne in galanterijske stroke, 14 kontoristinj, 9 blaginščark, 18 prodajalk, 8 učencev in 4 učenke Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini. Og. trgovce prosimo, da se pri nastavljanju trgovskega in drugega osebja vedno poslužujejo naše posredovalnice, ki bo skušala želim kar najmanjšene stroške.

— Državna posredovalnica za delo. Dela iščejo: pisarniške moči, kovinarji, trg. sodrudiščni, sodrudiščni, natakariji, natakarije, krojači, šivilje, polj. delavke, delavci, strojniki, kurjači, sedlarji, dninarji, fotografir, boln. strežnice, vajenci, vajenke. V delo se spjeemlo: hlapi, dekle, klaparji, mizarji, zidarji, tesarji, dev-

liarji, ključavničarji, kovači, šteparice, delavci v opekarno, služkinje, kuharice, vajenci, vajenke itd.

— Vojaški koncert se vrši danes zvečer na vrtu hotela Štruklja. Vstop prost.

— Promenadni koncert vojaške godbe se vrši v nedeljo na Krekovem trgu in sicer pol ure pred vajo in pol ure po vaji.

— Občinstvo se ujdno vabi, da poseti v čim največjem številu prireditelj Ljubl. gasilnega in reševalnega društva. Za jedila in pijačo bo v zadostni meri preskrbljeno.

— Novi naslovi. Prihodnji teden začnemo pošiljati naš list z na novo tiskanimi naslovi. Na morebitne napake naj se blagovoli nas opozoriti.

Tragična smrt mladega turista.

Včeraj smo med dnevnimi vestmi kratko zabeležili, da je mladi turist dijak Karel Tavzher v stenah Turske gore ostal vsled padca mrtev in da so ga našli. O tragični smrti mladega turista smo prejeli še naslednje, točnejše podrobnosti. Bilo je v torek okoli 4. popoldne. Oba mlada turista sta že preplezala precejšen in zelo nevarni del visoke severne stene Turske gore na levi strani Turskega žleba v smeri od koč na Okrešlju. Od snežišča sta jo udarila kar v skalovje in sta skušala preplezati več sto metrov visoko in strmo steno. V težki situaciji sta z mladenci vztrajnostjo že prišla skoro do vrha kamlana, do položaja, ki je bil najnevarnejši. Energični Kajzelj je plezal prvi, za njim vztrajni in zvesti njegov prijatelj Dragotin. Za trenotek si je hotel na spodnji polici stoječ Tavzher popraviti plezalke. V tem trenutku pa je nenkrat na zgornji polici stoječ Kajzelj začutil siloviti sunk in potegljaj vrvi. V levi roki vrvi držeč na zelo opasnem mestu, se je uprl sunku, a vrv mu je levo dlan tako močno zarezala, da mu je napravila rano skoro do kosti. Kmalu pa je zagledal drčati po vračolomni strmini svojega prijatelja z glavo naprej. Za moment se mu je izgubil. Po daljšem času pa ga je zazpal, kako je običal med čermiti, kakih sto metrov spodaj. Bil je v resnični grozi in pretresljiv prizor! Vsa grozna tajnost planinskega sveta je stopila mladenci pred oči. Kaj storiti? Ali hiteti prijatelju na pomoč? Kam sedaj? Videl je mladi Kajzelj, da prijatelj v čerhi leži nepremično, brez vsakega glasu... Videč brezupnost in nevarnost situacije je napel zadnje moči in sile po trudopolni turi — kajti preje sta napravil s težkimi nahrbtniki, napolnjenimi provijanta za več dni, turo od Blistrice preko Kotliča na Okrešlj, od 3. zjutraj do 9. dopoldne — in je prišel na pot, od koder se je potem spustil po Turskem žlebu h koč, kamor je dospel okoli pol šestih zvečer. Tam je javil grozno nesrečo. Navzoči tajnik Savinske po-družnice S. P. D. g. učitelj Anton Zdobšek z Gornjega grada je takoj hitel z njim nazaj na mesto nesreče. Nastop noči in bližajoča se nevihta sta povzročila, da sta se vrnila v koč.

Prva rešilna ekspedcija je prišla drugi dan iz Solčave, dva vodnika od Pliskernice. V sredo ob 1. popoldne so dospel po ovinkih po Turskem žlebu na kraj, od koder je ekspedcija začela ugotoviti le dejstvo, da mladi turist leži na prejšnjem kraju — mrtev. Maloštevilna ekspedcija se je na to povrnila. V četrtke je dospela iz Solčave pod vodstvom g. Zdobške močnejša, šest vodnikov in planincev broječa ekspedcija. Po napornih pripravah se jim je posrečilo spraviti mrtvega mladčenca nižje, dalje na spodaj ležeče snežišče pri vstopu v steno. Oba turista, kakor se je videlo, sta bila že obvladala dobri dve tretjini vratolomne plezalne ture. Ekspedcija je potem položila nesrečnega Tavzherja na provizorične nosilnice inga odnesla do koč. Med padcem si je bil Tavzher razbil popolnoma vso glavo. Smrt je morala nastopiti vsled poškodb možganov.

Na Okrešlju so prijatelji in navzoči turisti okrasili truplo s planinskimi cvetkami. Spleli so mu dva velika venca iz raznih planinskih rož za zadnjo pot. Odnegli so ga potem v Solčavo.

Kakor čujemo, prepeljejo mlado žrtev planin v avtomobilu tekom današnjega dneva v Ljubljano, kjer ga potem pokopajo.

Dijak Dragotin Tavzher je bil med planinci in tudi starejšimi turisti zelo priljubljen in simpatičen. Bil je vnet in zvest ljubitelj naših planin. Njegov prijatelj Vladimir Kajzelj se je včeraj v petek povrnil v Ljubljano.

Solstvo.

— Deška in dekleška meščanska šola v Trzinu zaključila šolsko leto 1920/21 v torek, dne 12. julija 1921. Sprejemanje novih učencev isti dan dopoldne in 14. septembra. Domačini se javijo ustno z zadnjimi izpričevaji, zunanjji učenci pa se lahko priprave tudi pismeno, prilože naj izpričevajo. Glede preekrbe stanovanj je ravateljstvo rade volje na razpolago. Ob koncu šolskega leta priredi meščanska šola v soboto, dne 9. t. m. ob 8. zvečer v telovadnici Sokolskega doma IV. šolskega akademijo na korist revnim učencem, v nedeljo, 10. t. m. pa razstavo deških in ženskih ročnih del v telovadnici meščanske šole.

— Državna dvorazredna trgovska šola v Celju. Namen šole je, da v teku dveh let praktično izobrazi pomožne moči za trgovski stan v ožjem pomenu besede ter usposobi učence in učenke za samostojno vodstvo trgovin. Sprejemni pogoji: V pri-

pravilni letnik morejo vstopiti učenci, ki so uspešno dovršili VI. razred osnovne (ljudske) šole ali II. razred srednje oziroma meščanske šole ter so vsaj 13 let stari. V prvi letnik se sprejemajo brez sprejemnega izpita dečki oziroma deklice, ki so dovršili IV. razred srednje šole ali trirazredno meščansko šolo ali pa pripravljani letnik dvorazredne trgovske šole in so stari vsaj 14 let. Poleg teh morejo biti sprejeti v prvi letnik tudi oni, ki so dobili v IV. razredu srednje šole drugi red ali tisti, ki so dovršili tretji razred srednje šole ali VIII. razred ljudske šole oziroma predzadnji razred meščanske šole, ako so stari 14 let in napravijo sprejemni izpit iz slovenščine, srbohrvaščine, nemščine, računstva, geometrije, zemljepisja, prirodoslovja in prirodoslovja. Pri preizkušnji se zahteva toliko znanja, kolikor si ga pridobijo učenci v pripravljalnem razredu dvorazredne trgovske šole. V drugi letnik se sprejemajo absolventi I. letnika dvorazrednih trgovskih šol. Vpisovanje gojencev in gojenk za šolsko leto 1921/22 se vrši 4., 5., 6. in 7. julija od 8. do 10. K vpisu je priložiti zadnje šolsko izpovednico in krstni oziroma rojstni list. Gojencem in gojenkam izven Celja je možno priložiti še in poslati predpisane listine po pošti. Vpisnica znaša 10 K in prispevek za učila 20 K.

— **Dvorazredna trgovska šola v Mariboru.** Vpisovanje učencev in učenek za šolsko leto 1921/22 se vrši od 4. do 9. julija, vsak dan od 8. do 10. na Zrinjskega trga št. 1/1. Učenci in učenke, ki doslej še niso obiskovali izvenšolskega, naj prinesejo poleg zadnjega šolskega izpovednice tudi krstni oziroma rojstni list. Oni izven Maribora se morejo priložiti in poslati ravateljstvu trgovske šole predpisane listine tudi pisnim putem. V I. letnik se sprejemajo brez sprejemnega izpita učenci in učenke, ki so dovršili popolno meščansko šolo ali 4. razred srednjih šol ali pripravljani razred dvorazredne trgovske šole, in so stari vsaj 14 let. Učenci (učenke), ki so dovršili 3. razred srednje šole ali 2. razred meščanske ali 8. razred ljudske šole in so stari 14 let, se sprejemajo v I. letnik na podlagi sprejemnega izpita iz slovenščine, srbohrvaščine, nemščine, računstva, geometrije, prirodoslovja in zemljepisja; v navedenih predmetih se zahteva toliko znanja, kolikor si ga pridobijo učenci v pripravljalnem razredu trg. šole. Sprejemni izpiti se bodo vršili samo pričetkom šolskega leta dne 12. septembra točno ob 8. Vse ob učencev pomanjkanja učnih prostorov in ker sme biti sprejetih v posamezne razrede le po 40 učencev oziroma učenek, naj prizadejati ne zamude gori omenjenega roka za vpisovanje.

— **Vpisovanje učencev v deško meščansko šolo v Ptuj.** se vrši v ponedeljek dne 12. septembra 1921 od 8. do 12. ure v pisarni ravateljstva v novih prostorih deške meščanske šole v bivši vojašnici pri pošti.

Kultura.

— **Odkritje Verovšek - Borštnikovega spomenika v nedeljo 3. julija t. l.** Ob 11. dopoldne zbiranje kulturnih društev in korporacij pred opernim gledališčem. Mali pred pol 12. uro naznanilo fanfare otvoritev, pri kateri bodo imeli slavnostni govor predsednik ljubljanskega pododborja Udruga gledaliških igralcev SHS Anton Cerar-Danilo. Ob pol 12. uri odkritje spomenikov. Takoj po odkritju spomenikov, zapoje Zveza pevskih društev Davorin Jenkovo »Molitve«, na kar sledi defiliranje zastav pred spomeniki in polaganje vencev posameznih korporacij, s čimer je uradni del odkritja končan. Vsa društva in korporacije se prošjo, da se v slučaju kakih informacij obračajo na to svrhu postavljene reditelje, katere je spoznati po mali maski, pripeti na levi strani prsi. — Zvečer ob pol 8. uri Slavnostna Akademija v opernem gledališču in istočasno v dramskem gledališču dramska predstava »Gospa Pavla«. Pri Akademiji sodelujejo poleg našega že vsem priljubljenega kvarteta »Zika« še najboljši operne moči jugoslovanskih gledališč, kakor celotni moški zbor »Ljubljanskega Zvona« ter zbor zagrebški in ljubljanske opere. — Za vse druge ljubitelje gledališča, katerim bi ne bila možnost poseta predstav, je preskrbljeno v hotelu Tivoli isti, kakor tudi vse naslednje dni, domača nepriljubljena zabava, pri kateri sodelujejo pevci in igralci jugoslovanskih gledališč, kakor tudi delni gledališki orkester.

— **Udruženje gledaliških igralcev SHS v Ljubljani** nam sporoča, da je primorano spreminiti vsopred za časa kongresa v toliko, da se igra v sredo 6. t. m. operna »Poljska kri« in v četrtek 7. t. m. drama »Pljusak«, to pa vsled tega, ker je godba Dravske divizije v četrtek drugje zaposlena. Toliko cenjenemu občinstvu na znanje. — **Gledališka sezona 1920/21 v »Sokolskem domu«** na Viču. Sokolsko društvo na Viču je pokazalo s svojimi kulturnimi prireditvami v sezoni 1920/21, da razumeva tudi drugo glavno nalogo sokolske organizacije, širjenje kulture med ljudstvom. V svojem lepem, priprostem domu si je zgradilo modern oder, na katerem se odigrava nekaka nedeljska sezona, tako da je dobil viški oder že ime predmestnega gledališča. Pretekla je bila poizkušnja; videlo se je, da se dela z neko mizrično nervoznostjo, nesigurnostjo in naglico. Izbera repertoarja je bila zasilna. Velike ovire pa so delali tudi tehnični nedostaki. Pomanjkanje sceničnega aparata se je opazilo skoro pri vsaki predstavi. Vse to se bo moralo v bodoči sezoni po možnosti odpraviti, da bodo tudi v tem oziru predstave kolikor mogoče dovršene. Igralci so povečini mlade, začetne moči, ki so to sezono prvič nastopali. Če upoštevamo, da so med njimi delavci, ki morajo ves dan težko delati, večerni čas pa žrtvujejo prosvetnemu delu, dalje dejati, ki so svoji prosti čas darovali vzvišeni sokolski misli, moramo njih vztrajnost in marljivost le pohvaliti. Predvsem moramo ome-

nititi brata Dacarja; druga dobra moč je brat Ljok Josip ml., pozabiti ne smemo brata Stauta, prvotnega igralca-diletanta. Med igralkami so se odlikovale sestre Pretnarjeva, Osredkarjeva, Drnovškova, Japljeva, Alešova in Mikličeva. Nedvomno prva pa je sestra Erjavčeva, ki je sodelovala v 6 igrah v glavnih vlogah z odličnim uspehom. Nenadomestljivo moč je dobil viški dramatični odsek v sestri Permetovi. V splošnem se je igralo dobro in so igralci vedno častno rešili svoje naloge — in zaslužijo vso hvalo. V sezoni se je uprizorilo (od 4. decembra 1920 do 16. maja 1921) 8 iger. V splošnem so najbolj ugajale: »Naša kri«, »Noč na Himelniku« in »Golgota«, ki so bile v številni »Ljubimkanje« tudi najbolj igrane. Najbolji obisk je bil ob otvoritveni predstavi in ob uprizoritvi dr. Lahove igre »Noč na Himelniku«. Režijo sta vodila: brat Uran pri 4 predstavah, brat Borštnik pri 9 predstavah. Priredila sta se tudi 2 koncerta. Za prihodnjo gledališko sezono so doslej na repertoarju sledeča dela: Jurčič-Govekar: »Deseti brate«, Finžgar: »Divji lovci«, »Veriga«, »Razvalina življenja«, Meško: »Pri Hravstovih«, Novčan: »Večje«, Th. de Bauwille: »Gringolre«, Scribe: »Moja zvezda« itd. Ponovili se bota igrati: Dr. I. Lah: »Noč na Himelniku«, S. Tučič: »Golgota«.

— **Članstvo moškega zbora Glasbene Matice v Ljubljani** se poziva, da se udeležijo današnje pevske vaje »Zveze pevskih društev«, ki se vrši v pevski dvorani Glasbene Matice točno ob 8. zvečer.

Sokolstvo.

— **Župni zlet župe Ljubljana I. dne 31. julija 1921** v Ljubljani se vrši pri Sokolu II. Ogromne predpriprave za to največje letošnje sokolsko prireditve v Ljubljani so v polnem teku. Bratska društva se pozivljajo k največji udeležbi. Prireditveni odbor prosil župna društva za točna in pravočasna poročila na izdane okrožnice.

— **Bohinjski Sokol** naproša najvjudnejše bratska društva, osobito ona, ki se vozijo do Bohinja samo po državnih železnicah, da kar najštevilnejše posetijo v svečanostnem kroju 10. julija prvi nastop Sokolstva v Bohinju, brate telovadce pa razven tega še, da vzamejo s seboj tudi telovadno obleko in sodelujejo pri prostih valah. Tako nam pripomorete k ukrepi društva in utrditvi sokolske misli v Bohinju. Opozorjamo pri tem, da je Sokolstvo, ki se izkaže pri železniških blagajnah z legitimacijo JSS, na podlagi te legitimacije za ta dan dovoljena polovična vožnja po državnih železnicah, da stane torej na pr. iz Ljubljane do Bistrice-Boh. jezera in nazaj mesto 96 K samo 48 K, da vozi ta dan iz Ljubljane direktni turistični vlak, ki prihaja v Bohinje že pred 9. uro in odhaja nazaj šele ob pol 8. zvečer, tako da je gostom pri tej priliki mogoče obenem obiskati divjeromantično Boh. jezero in veličastni slap Savice, skratka da jim je mogoče seznaniti se z vsemi naravnimi krasotami jugoslovanske Svice. Opozorjamo končno tudi na to, da je Sokolstvo v kroju pri prireditvi sami prosto vstopnice.

— **Sokol v Borovnici.** Dne 10. julija t. l. v Borovnici velika vrtina veselica združena z javno telovadbo, ki jo priredi Sokol ob priliki desetletnice svojega obstoja s sodelovanjem polnoštevilnega pevskega društva »Ljubljanske Zvone«. Spored: Telovadba, pičle, srečolov, šalijava pošta, javna dražba, ples in cvrtitev »Pekla« notranjskega Vintgarja. Odhod vlaka iz Ljubljane ob 14.25, odhod iz Borovnice ob 21.20. Začetek ob 16. popoldan. Za jedila in pičle dobro preskrbljeno. V slučaju slabega vremena se prireditve preloži. K obilni udeležbi vabi vsa bratska društva kakor tudi vse prijatelje sokolske misli. Odbor. Zdravo!

— **V Sevnici** ob Savi se vrši dne 7. avgusta t. l. okrožni zlet posavskega okrožja zagrebačke sokolske župe, na kar se sosedna bratska društva opozarjajo s prošnjo, da se ozirajo na to prireditve. Obenem jih že danes vabi k udeležbi. Odbor.

— **Sokol Polje** je nabral na prijateljskem sestanku dne 26. junija za Sokolski dom vsoto 500 kron, kot odgovor na pastirski list.

— **Elektna loterija** v korist »Sokolskega doma« v Novem mestu. Srečka stane 1 dinar. Razstava nekaterih dobrotkov v izlozbi trgovine ge. A. Magdič. Zrebanje se bo vršilo dne 23. avgusta 1921.

Društvena vesti.

— **Prost. gasilno društvo Vič-Glince** priredi v nedeljo 3. t. m. vrtino veselico pri g. Slavko Novaku (pri Ani) na Viču z raznovrstnim vsopredom in sodelovanjem viške društvene godbe. Začetek ob 4. popoldne. Vstopnina 8 K za osebo.

— **Slovensko trgovsko društvo »Merkur«** priredi kakor smo že poročali v nedeljo 10. julija t. l. poučen izlet v Falo in Ruše pri Mariboru in nazaj. Izletniki se odpravljajo v dveh skupinah in sicer v soboto 9. julija ob 17.35 in 23.55, med potjo se pridružio v Celju tudi izletniki celjskega trgovskega društva. Oni, ki se odpravljajo iz Ljubljane z večernim vlakom prenoče v Mariboru. Druga skupina dospje v Maribor v nedeljo 10. julija ob 4.44. Na to se odpravljajo vsi skupaj ob 5. v Sv. Lovrenc (ena postaja nad Falo) od tam peš po prekrasnih Dravski dolini k Dev. M. v Pušavi ter čez hrib v Falo (1 uro). Ob 8. jutraj si ogledajo izletniki v Fali električno centralo ter se odpravljajo ob 11.59 v Ruše, tamkaj si ogledajo tovarno za dušik. V Rušah bodo tudi kosilo. Iz Ruš se odpravljajo izletniki ob 20.19 v Maribor in od tam v Ljubljano. Dotičniki se imenujejo odpravljati že ob 16.30 v Maribora, bodo imeli v Rušah voz za razpolago. Ravateljstvo južne železnice je dovolilo društvu za ta izlet polovično vožnjo. Vožnja stane za osebo tretji razred tj. na 25 dinarjev. Gg. člani in prijatelje društva opozarjamo na ta poučen izlet in jih

vabimo, da ne zamude ugodne prilike ogledati si ta svetovnoznana podjetja. Dotični, ki se nameravajo izleta udeležiti, naj svojo udeležbo čimprej prijavijo društvu »Merkur«. Denar je vpsolati naprej. Društvena pisarna, Gradišče, 17/1. Ljubljana.

— **Zaključni telovadni nastop za šolsko leto 1920/21** »Ženskega telovadnega društva v Ljubljani« se je vršil 24. t. m. pod vodstvom načelnice, gđe. Vidmarjeve, v telovadnici »Mladice« pred celotnim odborom, s sledečim sporedom: I. otroški naraščaj (deklice) lahke proste vaje in bradlja, II. otroški naraščaj (dečki) proste vaje s petjem in konj. III. dekliški naraščaj — proste vaje, IV. gojenke proste vaje in kombiniran konj, V. gojenke — telovadni valček. Nastop se je odlikoval po precizni discipliniranosti izvršitvi, vaje po krasni sestavi, primerno posameznim stopnjam in nežne, gračljive in najtežjih gibih. — Komponirane »Mlade voljake« (proste vaje dečkov) bi izvajal z največjim ponosom in veseljem vsak šolarček. — Vse vaje so bile na novo sestavljene po marljivosti gđe. Vidmarjevi, kateri čestitamo na lepem uspehu.

— **Zaključek plesne šole** (IV. oddelki) »Ženskega telovadnega društva v Ljubljani« se je vršil pred tedaj v dvorani dravske divizije pod vodstvom profesorice ge. Poljakove in nadzorstvom gđe. Mladiceve ob navzočnosti staršev. Bila je preprosta, nepriljubljena zabava, ki je pričala, kako se lahko vzgaja deco tudi v družabni smeri, ne da bi pri tem pridobivala na domišljavosti ali pa postala razmišljena za šolsko delo, ravno, ker se je vršil ves pouk v značaju šole. S strani staršev se je izražala splošna zadovoljnost in je le želeli, da društvo prireja tudi v prihodnji sezoni slične tečaje, da se otrese naša mladina nepotrebne lenosti.

— **Zveza uradniških vdov** in sicer ima svojo redno mesečno sejo v ponedeljek, dne 4. julija t. l. ob 4. uri popoldne v navedenih prostorih. Prosi se nujne in točne udeležbe vseh odborov. Odbor.

— **Na Prevoje.** V nedeljo, dne 10. julija pohitite vsi na Prevoje h Kotniku, kjer bo velika narodna veselica v korist družbe sv. Cirila in Metoda in Jugoslovanske Matice. Začetek ob 15. (treh).

— **Dečji dan v Vrhni gor.** Dne 3. julija 1921 se vrši na dvorišču Auerspergovskega gradu vrtina veselica z obilnim vsopredom in pri pogrnjenih mizah v korist siromašne dece sodnega okraja Višnjegorskega. Začetek ob 3. popoldne.

— **Gasilno društvo v Šmarju pri Ljubljani** slavi 3. julija svojo 40letnico. Ob 10. dopoldne je maša in potem slavnostno zborovanje, ob 3. popoldne velika ljudska veselica na senčnatem vrtu g. M. Cinkole v Šmarju. Glede znižane vožnje po železnici je društvo v dogovoru.

— **Vsako nedeljo in četrtek** se vrši koncert na senčnatem vrtu gostilne Drašček, Bohoričeva ulica 9. Vstop prost. Pristna štajerska vina. V slučaju slabega vremena v vrtne saloni.

— **Vaja Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva** na selnišču se naznani z dvema topovskima streloma z Gradu. Toliko občinstvu v vednost, da se ne bo razburilo.

— **Pozor zobotehnikom!** Društvo slov. zobotehnikov prosi gospode kolege iz cele Slovenije, brez ozira na narodnost, ali je včlanjeni ali ne, da pošljejo svoje natančne naslove na tačasnega predsednika: Drago Kos, Ljubljana, Sv. Petra cesta 27. — Ker je zadeva za vsakega kolega velike važnosti, se prosi naslov takoj odposlati. — Odbor.

Turistika in sport.

— **Prvenstvene tekme.** Na prostoru Sparte se vrše 3. t. m. poslednje pomladne prvenstvene tekme II. razreda. Ob pol 17. uri igrata Primorje in Akademski S. K., ob 18. uri Sparta in Jadran.

— **Kolesarska dirka Ljubljana-Maribor** se vrši v nedeljo, 10. julija. Odprta je za vse klube Jugoslavije. Vožnja lahka, težka skupina in senijorji. Start je ob 6. jutraj. Cilj v Mariboru okrog 11. dop. pred železnico. Prijave s prijavnico K 20 naj se pošljejo nt Fr. Ogrina, Ljubljana, Gospodstvska c. 14. Razpisanih je 8 daril. Po dirki se vrši v Mariboru sestanek tamošnjih kolesarjev v svrhu ustanovitve kolesarskega kluba.

— **Viktorija, Zagreb: Ilirija.** V nedeljo 3. t. m. se vrši nogometna tekma med prvorazredno Viktorijo iz Zagreba in Ilirijo. Izvanreden napredek prvorazrednih klubov Zagreba je dovolj znan. Tudi Viktorija, o kateri je znano, da goji lepo, kombinacijsko igro, bo sigurno dostojno reprezentirala zagrebaški nogomet. — Igra se na prostoru Ilirije, početek ob 18. uri.

— **Sporta» 27. in 28. številka.** Zaradi praznikov izide 27. številka »Sporta« mesto v soboto, sredi prihodnjega tedna, združena z 28. številko.

— **Na Črno prst 1844 m.** Turiste opozarjamo na novo pravkar otvoreno postojanko SPD: Malnerjevo kočjo pod Črno prstjo. Koča leži v veleromantičnem gorskem dolcu 5 minut zapadno nad planino. »Za Črno goro«. Koča je dobro oskrbovana, ima čedno moško in damsko spalnico. Iz kočje na vrh Črne prsti je le ¼ uro hoda. Dohod v Malnerjevo kočjo iz Bohinjske Bistrice je dobrodušen in zelo polozhen 1.45—2 ure in ves pot na Črno prst brez vaskih nevarnosti. Starega pota mimo znaenkrat opuščene in neoskrbovane Orožnevo kočje za pristop ne pripravljamo, ker je precej zanemaren in naj se ga uporablja le za sestop s Črne prsti.

— **Iz Rateč na Gorenjskem za izletnike.** Odkar so se Italijani umaknili z vrha Petelinjek (1546 m) in raz ratečsko planino (1469 m) na Peč v Karavankah, je prost dostop na te razgledne točke na meji Nem. Avstrije. Peč (1509 m) tvori po rapalski pogodbi mejnik treh držav: Jugoslavije, Italije in Avstrije. V dobri uri dospel po zloženem kolesovoznem potu na planino, Kak

diven razgled! Vrh vseh krasot nudi planina ob tem času vse polno rdečega »ravšja« (rododendron), ki ga lahko poljubno natrgaš in ponesiš za spomin svojim dragim. Iz Rateč je pa tudi krasen izprehod v divno-romantično gorsko dolino v Julijskih Alpah v Planico, o kateri pravijo, tulci, da ga ji ni para. V kotu te doline izvira v Ponci Sava-Nadiža, ki tvori lep slap

Velika razkritja o klerikalnem občinskem gospodarstvu.

O znanem stebru klerikalnega režima za vlade Šusteršič »Lampe« Peganove kliče v deželnem zboru kranjskem je naš list že obširno pisal in poročal tudi pred vojno o škandaloznem občinskem gospodarstvu župana Franceta Korbarja v občini Dobrunje pri Ljubljani. Po polomu je bil ta Šusteršičev pristaš gostilničar, trgovec, župan in sedaj kraljevi poštar France Korbar v Sp. Hrušici takoj odstavljen od županstva, ker je bil imenovan gerent edino le vsled njegovih manipulacij in nerednosti v občinskih poslih. Za časa zadnjih občinskih volitev se je Korbar zopet rinil v ospredje in skušal kandidirati na klerikalni podlagi. Vsi poštene in odkriti občinarji so bili odločno proti njegovi kandidaturi. Umevno je torej, da se je Korbarjeva kandidatura povsod v javnem življenju občine Dobrunje, po vseh vaseh in hišah ostro kritizirala in komentirala. Korbar pa ni imel toliko poguma, da bi vse nasprotnike tiral pred sodišče, da mu dade zadoščenje. Izbral si je v ta namen samo uglednega in spoštovanega obč. svetovalca Antona Anžiča iz Štepanje vasi št. 13.

Omenjeni gospodar je v Novakovi gostilni nekega dne pred volitvami razpravljaval s Francetom Galetom o Korbarjevi kandidaturi in jo ostro obsodil z umevno kritiko, zakaj da takega človeka rinejo v odbor, ko vedo, da jih je kot župan »ociganil« in »ogoljufal«. Priča France Galeta je na prvi razpravi že potrdil, da mu je Anžič, katerega je Korbar tožil pred ljubljanskim okrajnim sodiščem, rekel: »Kaj boš takega volil? Saj veš, da je nas prej ociganil, koliko je nas ogoljufal v denarjih, pri cukru in moki!«

Na prvi razpravi je sodnik dopustil obtoženco Antonu Anžiču po njegovem zastopniku dr. Fetiču dokaz resnice. Anžič je v obširnem spisu navedel vse Korbarjeve nečedne manipulacije z občinskim denarjem, navedel je obširno vse nerednosti v občinskih računih, drastično je predložil Korbarjevo postopanje za časa vojne pri občinski aprovizaciji, dalje njegovo poslovanje pri krajnem šolskem svetu, kako si je znal prilastiti šolski premost, kako je shranil v podstrešje kar 560 kg sladkorja, katerega je potem našla po polomu vojaška patrulja, in druge stvari.

V ponedeljek, 27. t. m. dopoldne se je pričela pred ljubljanskim okrajnim sodiščem dokazna razprava, katero je vodil okrajni sodnik dr. Stojkovič nad tri ure. Razprava se je pričela ob 11. dopoldne in je trajala do 2. popoldne. Ves čas razprave je bil zaslišavan kot priča samo računski svetnik Franc Selan iz Dobrunje, gerent občine in je v obširnih izjavah pojasnjeval vse nerednosti in manipulacije Korbarjeve. Glede županovanja Korbarjevega je omenil: »Korbar je postal po mojem mnenju pred 19 leti župan občine. Gotovo pa pred 17 leti.« Sodnik: »Kako je prišlo do razpusta občinskega odbora?« Priča: »Kakor je meni znano so bile proti Korbarju vedne pritožbe, že pred vojno, zaradi nerednosti pri občinskem gospodarstvu, toda Korbar je znal priti vedno na površje. Leta 1911, ni bil Korbar izvoljen za župana, toda deželni odbor je znal z gotovimi manipulacijami napraviti, da je bil zopet izvoljen. Prišla je vojna. Med vojno je bil ves čas župan. Prideljenih mu je bilo 11 svetovalcev.«

Sodnik: »Kako je bilo po prevratu?«

Priča: »Po prevratu so nastopili proti Korbarju skoro vsi občani posebno pa moške iz Štepanje vasi. V občini je šlo vse proti Korbarju. Zaradi aprovizacije se je Korbar najbolj med ljudstvom osovaril, ker so to ljudje čutili na svojem lastnem telesu. Občinski odbor mu je izrekel nezaupnico začetkom decembra 1918. in zahteval, da se ga odstavi od županstva. Korbar pa je tedaj zahteval revizijo občinskih poslov, predno da se ga odstavi. Deželna vlada je dne 24. dec. 1918. razpustila občinski odbor in poverila meni gerentstvu, katero sem prevzel 28. dec. Predaja občine se je vršila od dne 28. dec. do 3. januarja 1919. Kljub temu, da je imel

V I in pol uri si pri njem. Če pa hočeš k mičnima klankima Jezeroma pod sivim Mangartom, kamor dospel v dobri uri, pa tudi lahko prideš čez začasno državno mejo brez vsakih neprilic, ker zdaj je prehod olajšan. V odnotni restavraciji se lahko okrepčaš, toda le za lire, katere tudi v Ratečah dobiš.

čas za sestavo računov, je 8 dni odlašal.

Nato je priča Fran Selan obširno poročal sodišču o reviziji Korbarjevega obč. gospodarstva. Izpovedal je: »Korbar mi je izročil letni račun s prilogami za leto 1918 in pa priloge k letnim računom za leta 1915 do 1917, dočim sem letne račune same za ta leta dobil pri komisijski deželne uprave.

Korbar mi ni izročil nobenih blagajniških knjig, ne računov za leta pred 1914. Dobil sem od njega le račune za leta 1914 do 1918. Sejnih zapisnikov mi je izročil pet za ves čas svojega županovanja. Izročil mi je tudi razne vrednostne papirje in knjige.

Korbarjeva aprovizacija. Po teh splošnostih so sledile podrobnosti Korbarjevega paševanja v dobrunjski občini. Zagovornik namestnik dr. Fetiča, g. dr. Lokar: »Ali je Vam izročil račune od aprovizacije?« Sodnik: »Korbar trdi, da je imel občinsko aprovizacijo na lasten račun in lasten riziko.« Priča: »Glede aprovizacije mi ni izročil nikakih zapisnikov. Zahteval sem od Korbarja aprovizacijske račune. Rekel mi je: »Nimam nič!« Priča omenja dalje, da je bil Korbar v eni osebi voditelj občinske aprovizacije in trgovec, ki jo je občanom delil.

Za tem je sodnik zaslišal pričo Frana Selana o raznih čednih Korbarjevih manipulacijah z občinskim denarjem.

Zidava šole v Sostrem. Sodnik: »Kaj Vam je znanega o zidavi šole v Sostrem in o posojilu?« Sodnik je na to kratko predložil priči dokazno točko obtožnega Anžiča glede manipulacij s posojilom. Za zidavo šole je občina najela pri Kranjski hranilnici 70.000 kron posojila. — Priča Ker mi je bilo znano, da je občina najela pri Kranjski hranilnici posojilo za zidavo šole v Sostrem, sem se informiral pri hranilnici, kako je bilo to posojilo 70.000 K dvigneno. Ugotovil sem, da so bili dvignjeni obroki posojila v letih 1913 do 1914, za katere pa nisem dobil nikakih računov. Leta 1916 je bil dvignjen eden obrok prvega septembra v znesku 11.333 K 32 v, ki je bil vpisan med dohodke tega leta, dočim drugi obrok v znesku 4666 K 41 v, dvignjen istega dne, ni bil v knjigah in računih nikjer vpisan med dohodke. Šel sem zato h Korbarju in mu predložil, da ta obrok ni stavljen med dohodke. Odgovoril mi je kratko: »Je že mogoče! In je ta znesek takoj plačal.

Pridržana občinska doklada. Priča Selan je dalje omenil, da mu je Korbar plačal tudi istega dne 400 K, ki jih ni vpisal med dohodke leta 1918 kot občinsko doklado, sprejeto od davčnega urada.

Pegan je priči priznal, rekoč: »Da je bil velik nered je res! To mi je znano, ker sem bil sam referent za občinske zadeve pri deželnem odboru.

Denar krajnega šolskega sveta. Priča Franc Selan je nadaljeval: »Pri pregledovanju računov za leto 1918 sem ugotovil, da je na isti strani vpisana vsota med izdatki 1927 K 71 v dvakrat kot izdatki krajnemu šolskemu svetu v Hrušici. Med prilogami, ki mi jih je bil izročil Korbar, sem našel tudi pobutnico, izstavljeno od Korbarja samega kot predsednika krajnega šolskega sveta z dne 15. decembra 1918 za šolsko naklado 1916 in z dne 20. decembra 1918 za naklado 1917. Obakrat pa isti znesek. V računih krajnega šolskega sveta za isto leto pa sem ugotovil, da je ta znesek samo enkrat vpisan.

Glede tega zneska se je med pričo in dr. Peganom vnela živahna debata. Pegan je moral zopet priznati, da je Korbar vodil velik nered in da je bil sam kot nekdanji odbornik proti Korbarju. Priča Franc Selan je nadaljeval: »Ko sem Korbarja našel opozoril, je kratko rekel, da bo stvar preiskal in da naj zahtevam plačilo pisemnim putem.

Korbar mi je nato pisal dne 5. julija 1919 pismo, v katerem pravi, da se je »pomotile«.

Priča je dalje omenil: »V občinskem računu leta 1916 se nahaja med izdatki tudi znesek 6666 K 64 v kot plačan stavbnemu odboru šole v Sostrem. Med prilogami ni zato nobenega dokaza. Ker sem pa vedel, da se je za stavbni odbor vodil poseben račun od Korbarja samega, sem pregledal tudi te račune, toda med dohodki nisem našel navedenega zneska vpisanega.« (Korbar so tudi za ta znesek 6666 K 64 izstavili »pomoto«.)

Fingirani račun. Priča je dalje omenila, da si je dal Korbar glede tesarskih del pri šoli v Sostrem izstaviti od tesarskega mojstra Martinca fingirane pobutnice za znesek 600 K. Dvakrat je pa Korbar tudi vpisal znesek 2950 K za (trdko) Zaje in Horn, a plačal je samo enkrat.

V zaključni izpovedbi je priča Franc Selan izjavil, da je vladal v občinskem gospodarstvu velik nered. Korbar ni izplačal nekaterim posestnikom niti voznin za leto 1913 pri posipanju cest. Korbar tudi ni izplačeval občanem vojaških stanarin ves čas vojne. Priča je vzkliznila: »Zalostna je bila zapuščina Korbarjeva!

Poudarjal je dalje, da pri pregledu računov ni mogel nikjer zaslediti nobenega slučaja, v katerem bi se Korbar zmotil v korist občine in na svojo škodo. Priča je dalje predložil odlok poverjenstva za javna dela, s katerim se Korbar odstavja

Kot odbornik okrajnega cestnega odbora, ker je izstavljal fignirane račune. Dr. Pegan je skušal v vsakem momentu braniti Korbarja kot moža pošteljaka. Razprava je bila ob 2. pop. preložena, da se izvedejo še drugi dokazi.

Najnovejša poročila.

BONOMI SESTAVI VLADO?
— Rim, 1. julija. Predsednik zbornice De Nicola je odklonil sestavo novega kabineta. V ospredje stopa zakladni minister Bonomi, kateremu pa nasprotujejo fašisti vsled njegove politike pri sklepanju pogodb v Rapallu.

DE NIKOLA SESTAVI ITALIJANSKI MINISTRSTVO.

— Rim, 1. julija. Včeraj se je potrudil kralj, da pregovori Giolitti, da bi prevzel sestavo kabineta. Giolitti pa je navedel znane razloge osebnega in parlamentarnega značaja ter izjavil, da vstaja pri svojem odstopu. Nato je bil poklican h kralju De Nicola, ki je po dolgem razgovoru sprejel nalog za sestavo kabineta. Ta vest je bila v italijanski javnosti sprejeta z zadovoljstvom. Tudi socialisti se izrekajo za kabinet De Nicola in tako mu bo najbrže prav lahko sestaviti vlado nemudoma.

JUGOSLOVANSKI POSLANIK PRI CONTE SFORZI.

— Rim, 1. julija. Včeraj dopoldne je prišel jugoslovanski poslanik Antonjevič v zunanje ministrstvo. Ker se je nahajal conte Sforza z drugimi ministri, ki so odstopili, v Kvirinalu, je počakal na povratek Sforze. Ko se je vrnil, sta imela ja ko dolg razgovor. Kmalu na to je bil pri conte Sforzi senator Quartieri.

ANEKSIJSKA PROSLAVA V POSTOJNI.

— Postojna, 1. julija. Aneksijska proslava je dolocena za soboto, 2. in nedeljo, 3. t. m. Častni komite sestavljajo cav. Cavalli, civilni komisar kot predsednik, župan Josip Dovgan in polkovnik Po kot podpredsednika. Nadalje so v komiteju Fran Krainer, Anton D'Amico, Lichera, Stagni, Fran in Milan Kutin, Perko in Bernardini. Jutri zvečer bo svrjala godba po mestu, sledila bo bakljada in umetni ogenj na Soviču, godba bo potem koncertirala na trgu. V nedeljo jutraj bo zopet svrjala godba po mestu, ob pol desetih uradna razglasitev aneksije na trgu in razdelitev nekoliko vinkuliranih hranilnih hranilnih knjižic med reveže. Ob pol 11. slovesna služba božja s Tedeumom, ob pol dvanajstih sprejemanje na civilnem komisarjatu. Popoldne obisk jame z javnim plesom v jami, potem slede športne tekme, zvečer ples na dvorišču »Grand-Hotel Adelsberg« (kakor naznajo italijanska poročila). Zvečer v salonu istega hotela intimni ples za poveljence. Da se izvrši vse stogo italijansko, zato bodo skrbeli fašisti.

Za to aneksijsko slavlje so fašisti zadnje dni uprizorili velikanski terorizem in pritisk na postojnsko meščanstvo, kakor tudi na okolišanske vasi. Zahtevajo, da morajo vsi izobesti italijanske zastave. Okoli trgovcev so zbirali zneske za prireditveni fond. Temu pritisku so bili trgovci prisilje

ni se ukloniti in so nekateri darovali znatne svote. Drugi trgovci, zavedajo se težavnega stališča, pa so kljub temu vztrajali in fašiste pognali. Nekateri postojnski trgovci, zlasti oni, ki sede v slavnostnem odboru, pa so darovali velike svote. Krainer 500 lir, Kutin 800 lir in neki Bernik celo 1000 li. Upoštevamo fašistovski terorizem napram trgovcem, vendar moramo z žalostjo ugotoviti, da so ti gospodje trgovci naklonili istrakim žrtvam le malenkostne zneske 10 do 20 lir. Prebivalstvo pričakuje, da bodo fašisti skušali izvesti kakke teroristične akcije.

IZ DEŽELE ANARHIJE.

— Grosseto, 1. julija. Že štiri dni divja po ulicah grozovit boj med komunisti in fašisti. Ves trud oblači, da bi ga ustavila, je ostal brezuspešen. Ranjen je bil fašist Benini. Radi tega je nastal konflikt med skupino fašistov in nekaterimi delavci. Iz tega se je razvila cela bitka in napadov in pobojev od takrat dalje ni ne konca ne kraja. Vse polno oseb je težko ranjenih in mnogo je mrtvih. Prišlo je včeraj z raznih krajev tudi iz Trsta nad 1000 fašistov, ki so prikorakali v mesto v dveh skupinah. Napadli so sedež komunističnega lista, potem dve kavarni, razne društvene segrade in komunistična shajališča ter napravili ogromno škodo. Opustošili so tudi razne hiše komunistov. Boji se vršijo dalje in pričakuje se še novih krvavih pobojev.

FRANCIJA IN TRIANONSKA MIROVNA POGODBA.

— d Paris, 1. julija. Senatni odsek za zunanje posle je danes zboroval pod predsedstvom Polncareja, da sprejme na znanje poročilo Reynalda glede trianonske mirovne pogodbe. Poročevalec je orisal razmere, pod katerimi se je naložila Madžarski mirovna pogodba. V teritorialnem ozirju je bila Madžarska zmanjšana od 320.000 ha na 85.000 ha zemeljske površine in od 20 milijonov prebivalcev na 7 1/2 do 8 milijonov. Brez dvoma sta bila dva milijona Madžarov ali asimilirancev pridelenih sosednim državam, vsekakor pa so bile izdelane zelo natančne določbe v varstvo manjšin. Navzlic prizadevanju grofa Apponyija Madžarska ni mogla doseči gotovih mejnih poprav, vendar bodo razmejitvene komisije v zadnji instanci o tej ali oni točki ponovno odločale. Samoposebi je umevno, da bosta madžarski narod in madžarska vlada morala nositi ista bremena, kakor druge vlade, ki so odgovorne za vojno. Državni dolgov, ki so bili narejeni pred mesecem avgustom 1914, se bodo razdelili na različne prizadete narode. Vsa po 31. juliju 1914 sprejeta posojila in narejeni dolgovi pa padejo izključno na rame Madžarske. Odsek je odobril izvajanja Reynalda in senatu predlagal ratifikacijo mirovne pogodbe, potem, ko so bile podane dopolnilne izjave glede nove razmejitve med Avstrijo in Madžarsko.

Gospodarske vesti.

BORZE.

— d Zagreb, 1. julija. Devize: Berlin 200—203, Italija 726—730, London 566.50—0, kabel 568.25—562, New York kabel 149.75—150, šek 147.50—148, Paris 1190—1206, Praga 202.50—202.65, Svica 2505—2515, Dunaj 90.50—90.75, Budimpešta 58—58.25. Valute: Dolari 146—146.25, avstrijske krome 22—0, cesarski rublji 0, francoski franki 1130 do 0 napoleonodori 482—488, nemške marke 0—210, romunski lei 0, italijanske lire 720—724, češkoslovaške krome 203—0, souvereign 0—600.

— d Curih, 1. julija. Devize: Berlin 7.90, Holandija 195.50, New York 593, London 22.18, Paris 47.55, Milan 29.20, Bruselj 47.35, Kodanj 100—Stockholm 181.25, Kristijanija 84.75, Madrid 76.75, Buenos Aires 180, Praga 7.95, Varšava 0.35, Zagreb 3.83, Budimpešta 2.20, Bukarešta 3, Dunaj 0.97, avstrijske krome 0.83.

— g Živinski sejem v Mariboru. Na živinski sejem dne 28. junija so prignali 152 volov, 8 bikov, 214 krav, 24 telet in 9 konj. Cene: Debeli volji kg žive teže 15 do 18 K, poldebeli 13—14 K, plemenski 10 do 12 K, bik za klanje 10—11 K, glavne krave debela 11—13 K, plemenske krave 10—11 K, breje 12—14 K, mlada živina 12—14 K, teleta 8—10 K, svinje plemenske 24 do 26 K, krave za klobasarije 6—8 K.

— g Živinski sejem v Mariboru. Na živinski sejem dne 28. junija so prignali 152 volov, 8 bikov, 214 krav, 24 telet in 9 konj. Cene: Debeli volji kg žive teže 15 do 18 K, poldebeli 13—14 K, plemenski 10 do 12 K, bik za klanje 10—11 K, glavne krave debela 11—13 K, plemenske krave 10—11 K, breje 12—14 K, mlada živina 12—14 K, teleta 8—10 K, svinje plemenske 24 do 26 K, krave za klobasarije 6—8 K.

Združenih državah, nimajo nobene odškodninske pravice.

— Tovarna za dušik d. d. Ruše. Vsi delavci 4. rednega običnega zbora tovarne za dušik d. d. Ruše se, počenši z dnem 2.7. junija t. l. plačujejo kupon št. 4 za leto 1920 s tridesetimi kronami pri likvidatorji Niederösterreichische Escompte - Gesellschaft na Dunaju, L. Am Hof 2 in pri Kreditnem zavodu za trgovino in industrijo v Ljubljani.

Mariborska porota.

— Maščevaini akt nemškutarskega lin. ščepelca. V noči 16. oktobra lanskega leta je postal finančni stražnik Josip Nardin, dodeljen obojni straži v Sodišnici ob Muri, na cesti proti Cerovcu na zelo tragičen način žrtve maščevainosti obmejnega finančnega resp. Petra Dokla. Kljub svojemu nemščutarski si je znal dokl pridobiti znanje vseh, čeprav je na skrivaj podpiral avstrijske tihotape, ki so ravno na tem mestu opravljali najboljše tihotapske posle. Nardin je strogo pazil na početje Doklovo, kar pa temu ni bilo po volji in ga je skušal na vsak način izpodrediti. Omenjena noč se je Nardin vračal s svojo družino proti domu. Potoma je petkrat ustrelil v zrak, da bi tako oplašil tihotape. Na kraj strelcov pa je kmalu prišel v spremstvu paznika Ramota Peter Dokl in provociral oster prepir z Nardiinom. Posledica prepra je bila, da je Dokl ustrelil Nardina v trebuh. Nardin je na mestu umrl. Pred mariborskim porotnim sodiščem je Dokl danes 1. julija zanihal vsako krivdo uboja in se skoro cinčno zagovarjal. Porotniki so z 9 glasovi potrdili krivdo, na kar je porotni senat pod predsedstvom svet. Poreze obsodil Dokla na sedem let težke ječe. Dokl je po sodbi kratko odgovoril: »Ne sprejemim! V dvoran je nastal razburiliv incident, ko je Doklova ljubica Josipina Andlovic zažugala pričati Ramotu, da ga ubije ...

— Pomevbera. Uslužbenec podružnice neke zagrebške špedicijske tvrdke Matija Fras je pomevberil okrog 21.000 kron. Ves znesek je poravnal. Med razpravo je omenil, da je tako ravnal, kakor ga je med volno učil njegov sedanj ravatelj. Bil je obsojen na šest mesecev težke ječe.

Raznoterosti.

— Atentat na angleški vojaški vlak. Ko so se 104 huzarji vračali iz Belfata, kjer so tvorili eskorto kralju Georgu pri otvoritvi severno-irskega parlamenta, je vlak zadel ob mino, ki se je razpočila. Zadnji del vlaka, v katerem so se nahajali konji in vozovi, se je prevrnil in združil po nasipu navzdol. Trije vojniki, ki so stražili konje in vozove, so mrtvi, 20 pa je ranjenih, 80 konj je ubitih in štirje so ranjeni. Ako bi se mina eno sekundo prej razpočila, bi bil ves prvi del vlaka, kjer so se nahajali vojniki in je bil nabito poln, popolnoma uničen. Štiri vojnike baje pogrešajo. Po brzojavki iz Belfata so vojniki ustrelili dva moža, ki sta pobegnila s kraja nesreče.

— Nesreča v Napolju. Pri požaru nekega skladišča, ki je povzročil 10 milijonov lir škode, se je podrla hiša, pri čemer so bili trije otroci ubiti, 5 pa težko ranjeni.

— Starost živali. Kako dolgo žive živali, za to se ljudje, ki niso prirodoslovci, malo zanimajo. Konj živi 40 do 50, največ 60 let; osel včasih do 100 let; mla 60 do 70, goveja živina 20 do 22, ovca 20, koza 25, pes 24 do 25, mačka 20 do 22 let. Slon in morski kit celo blizu 200 let! Domači petelin doseže starost 15 do 20 let, gos in raca 100, labud 105, škorklja 70, sokol 60, orek 10, kos 20, kantarček 25, sova 70, papiga 120 let. Ščuka in som dosežeta lahko 90 do 100 let, takisto so stari karpi, ki žive do 100 let. Čebela kraljica živi do pet let, čebela delavka pa

je 6 do 8 tednov; pajek živi 1 do 2 leti, mravlja pa baje celo 15 let, pljavka skoraj 30, rečni rak 20 in rega (žaba) 10 do 12 let.

— Stanovanjska mizerija v Rimu. Kakor povsod, tako je tudi v Rimu veliko pomanjkanje stanovanj. Tujci ne morejo dobiti prenočišč. Na hotelih so izobesene tablice z napisom: »asedena. Te dni pa je izdal neki Francoz humoristično knjižico s naslovom: Rim ponoči. Ilustrovani voditelji za one, ki potujejo v prestolico. Francoz navaja vse točke v mestu, kjer se more prenočiti na prostem: stopnice, kolonade, vrtove itd.

— Prva praktična juristka v Avstriji. Dunajsko višje deželno sodišče je dr. Mariani Bethovi dovolilo vršiti pravno prakso. To je prvi slučaj, da sme ženska pravna doktorica izvrševati doslej le možski poklic.

— Zaklava bivše princezinje delavcem. Bivša princezinja Elizabeta Windischgratzova, hčerka nadvojvode Rudolfa, se zahvaljuje v dunajski »Sonntag Montags-Ztg.« socialističnim delavcem in njihovim ženam v Leoben-dorfu, ki so iz solidarnosti preprečili, da bi ji odvzeli orožniki, odvnetiki, sodniki in pahijsatri njena dva sina in ju oddali njenemu možu Otonu Windischgratzu. Kot vzrok vsemu temu navaja bivša nadvojvodinja težko obtožbo proti svojememu možu, dolžeč ga, da se zaveda svojih očetovskih pravic samo valed nizkih denarnih spekulacij. Oton Windischgratz je postal jugoslovonski državljani samo vsled tega, da lažje zakrije svoje spekulacije z imovino nekakine Frana Josipa. Princezinja pravi, da je njen mož že opetovno poskušal, da jo ogoljufa za več kakor polovico njenega imetja. Poročila sta se iz ljubezni in ona se je njemu na ltu obdeklala vsem pravicam, ki ji gre do kot nadvojvodinji. Moja je od prevega dne zakona zanemarjal ter jo odvrčal s svojimi homoseksualnimi nagoni. Princezinja navaja nadalje, da ga je skušala navezati nase s tem, da ga napravi ljubosumnega, a on na to ni reagiral, marveč se zadovoljil v vlogi plačanega moža. Končno izjavila bivša princezinja, da ne bo nikdar dovolila, da se pred njeno dva sina v roke pokvarjenega človeka, katerega tudi sinovi sami sovražijo.

— Slavnosti, zavarovane proti dežju. Meseca julija bo obhajalo mesto Cleveland 126 letnico svoje ustanovitve. Mesto je tako zavarovalo vse veselice, ki se bodo vršile one dni, za slučaj dežja. Ako bo takrat deževalo, dobi mesto odškodnino 100.000 dolarjev.

Polzvedbe.

— Vtorek zvečer se je zgubil pred špedicijsko pisarno Ranzinger koc. Na eni strani tigrasti na drugi strani črni. Pošten najditelj se prosi, da naj istega odda proti nagradi v omenjeni pisarni.

Glavni urednik:
Rasto Pustoslavšek.
Odgovorni urednik:
Ivan Podržaj.

Poslano.*

Kot druga posestnica gostilne na Vodovodni c., lahko samo pritrdim na včerajšno tozadevno izjavo gostilne ga, Zagorjeva.

V. Varj, gostilna na »Zeleni trati«.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno, kolikor določa zakon.

Pristopajte k „Jugoslovanski Matici“!

Manjša blagajna,

116 cm visoka, se takoj ceno prodaja. Poprpa se v Kolodvorski ulici št. 28, od 5.—7. ure popoldne. 4624

Sprejemem drvarje

za izdelavo metrskih klafter, gozd pri Kranju. Oglasi se v Slomškovi ulici 21, Faljevec. 4506

2 stavbeni parceli

na prijetnem prostoru sta naprodaj. Polze se Trnovska ulica št. 29, Trnovo. 4644

Mesečno sobo,

opremljeno, z dobro domačo hrano ali brez nje, išče soliden gospod za takoj ali pozneje. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 4632

Rdor želi za dijake

oz. dijakinje dobrega in zanesljivega stanovanja in hrane, naj se obrne na naslov: »Dijaki stanovanje« poštno šteje Ljubljana. 4508

Starejša gospodična

iz dobre meščanske hiše, s prvovrstnimi spričevali za vzgojo otrok, išče stalnega mesta kot pomoč gospodinji ali k enemu ali dvema otrokoma kot vzgojiteljica. Naslov pove upravnštvo Slov. Naroda. 4510

Proda se

v Ptuj hiša, vrt in stavbišče ob glavni cesti, blizu kolodvoru. Stavbišče je pripravnost za tovarno, skladišča itd. Posredovalci se odklanjajo. Pojasilna daja in ceno pove »Posojilnica«, Narodni dom, Ptuj. 4460

Gospodična se sprejme na

stanovanje in hrano. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 4630

Proda se motorno kolo

4 1/2 HP, »Rudge Multi« s prestavami in spjilom (Kuppelung). Ogleda se v Jenkovi ulici 6. 4629

Omnibusovo karoserijo

za 24 oseb prodam. Ponudbe pod »Omnibus 4628« na upravništvo Slov. Naroda. 4628

Pianino dobrega glasu

se radi odpotovanja ceno prodaj. Milserjeva ul. 5, I., Binder. 4627

Več pleskarskih pomočnikov

za pleskanje železniških mostov sprejme proti dobri plači tvrdka Josip Jug, Rimška cesta 16. 4504

Gospodična,

ki je dovršila trg. tečaj, želi službe v kakšni pisarni. Prosi za prakticanje. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 4511

D. Ješe

ne ordinira do 18. julija 1921.

Pozor gostilničarji in

mesarji!

Proda se velika hiša z velikimi kmeti, gostilno in mesarji, blizu glav. kolodvoru v Mariboru. Ponudbe na S. Sok, Maribor, Aleksandrova cesta št. 4620

Pleskarski pomočniki

se sprejmejo v trajno delo pri tvrdki Brata Škerl. 4513

2 enonadstropni hiši

se prodaja. Polze se v Rožni dolini in spjilom (Kuppelung). Ogleda se v gostilni pri »Čehu«. 4623

Starejša vdova išče službo

čez poletje za gospodinjstvo ali k otrokom, tudi na deželo. Ponudbe pod »T. W. 4519« na upravo Slov. Naroda. 4519

V odvetniško pisarno

se sprejme boljša pisarniška moč, tudi koncipient - začelnik. Ponudbe dru. D. Majaronu, odvetniku v Ljubljani. 4622

Motorno kolo

6 HP, Puch, s priklopnim vozom, v najboljšem stanju, s skoraj novo pnevmatik, 2 prestavama in prostim tekom se prodaj. Ogleda se lahko v Križevniški ul. 10. 4518

Učenec

močan, zdrav, poštenih staršev, s primerno izobrazbo, se sprejme takoj v trgovini z mehanim blagom. Bormat & Rahne, Solo - Mesto pri Ljubljani. 4512

L. Mikuš

Ljubljana, Metni trg št. 13. priporoča svojo zalogo

deležnikov in solčnikov

ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Hiša s trgovskim lokalom

v sredini Ljubljane se kuji. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Ugoden prostor«/4637

Pomočnik (skladiščnik) 1566

službe v mestu ali na deželi, nastop takoj. Več slov., nemškega in srbohrvatskega jezika. Cenjene ponudbe pod »Pomočnik — skladiščnik«/4649 na upr. Slov. Naroda.

Telefonski stenski aparat,

skoro nov, na prodaj za K 2000.— Na ogled pri Aloma Company d. z o. z. Ljubljana, Kongresni trg 3. 4686

Klavirje

uglasbe in popravila stalno in točno ter gre tudi na deželo.

Feliks Povša, Ljubljana, Tržaška c. 45.

Ruska književnost.

Tražite glenke ruskih originalnih knjig od Češkejugoslovenske naklade J. Horejk, Zagreb. 4232

Prodajalka

stara 18 let, izučena v trgovini z mešanin blagom in deželnimi prideiki, z lepimi spričevali, išče službe. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe na upravo Slovenskega Naroda pod »St. 5000/4463«

Bled. Pension.

Vila Svoboda. — Lepe sobe. Zelo dobra domača kuhinja. Veliki vrt. Vse na razpolago. Cena ugodna. 4484

Trgovski pomočnik,

mlad, agilen in trezen, so sprejme tekoč v že obstoječo špedicijsko trgovino na Gorenjskem v ugodnem služajju postane tudi lahko družabnik. Ponudbe pod »Delo 156« poštno šteje Ljubljana. 4481

Hrastov les

okrogel 175 m, 3 in 350 m dolžine, 20—30 cm debeline, kupim vsako vagonsko množino za takojšnjo dobavo. Ponudbe z navedbo cene po m³ na Ivan Šrebotnjak, Sv. Peter, Sav. dolina. 4499

Na prodaj

dobra gostilna v Celju, tudi mesarija, sobe za tuje, centum mesta, velik promet. — Naslov: Karol Breznik, Celje, Dolgopolje št. 4458

Avd. Agnola, Ljubljana

priporoča svojo zalogo

stakla, porcelana, zrcal, svetilk, okvirnov in vseh v to stroko spadajočih predmetov. Staklo za okna vseh vrst vedno v zalogi.

POTNIK

ki bi poleg svojih predmetov še 1 ali 2 lege predmeta mogel vzeti seboj, naj se zgasi v eksportni hiši »Luna«, Maribor, Slomškovi trg 11. 4451

Krojač v bližini Ljubljane prevzame

dela boljše ali za trgovino. — Pismono delo ponudbe pod »Krojač 4641« na upravo Slov. Naroda. 4641

Prevzamem delo zankanja

(Blingarje) na dom. Gradisce št. 11, II. nadst. št. 7. 4448

Grafik

absolvent grafičnega zavoda na Dunaju, išče za dobo počitnice zaslusku. Sprejme načrte in izvršitve vsakovrstnih reklam (šepakov), ornamentalnih okrasov itd. Ponudbe pod »Grafik 4441« na upravo Slov. Naroda. 4441

Dvokolesa, šivalni stroji

otroški vozčki novi in malo rabljeni, v veliki množini ceno na prodaj. — F. Batfel, Ljubljana, Stari trg 28. 4408

Trstje za stropne izdeluje in prodaja

na delo in drobno m² po K 4.— pri večjih naročilih znaten popust. Steiner Anton, Ljubljana, Jeranova ul. 13, Trnovo. 26

Proda se do

Kuharica**Meblovano sobo**

prvovrstna, samostojna moč se išče za
kraj v vilo na Bled. Plača 800 K.
Predstavi se Simon Gregorčičeva ul. 11.
Ljubljana, desno. 4503

z uporabo kuhinje išče proti dobremu
plačilo mlad zakonski par. Ponudbe
pod „Mlad par 4500“ na upravništvo
Slov. Naroda. 4500

Moj iskrenoljubljeni sin

Karletu Tauzher

je našel smrt v stenah „Turske gore“ v torek, dne
28. julija 1921.

Pogreb se bo vršil v nedeljo, dne 3. julija ob
3. uri popoldne iz pokopališke kapelice pri Sv. Kri-
štofu na pokopališču k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 2. julija 1921.

Anny Tauzher - Papež.

Potrjim srcem javljamo, da je naš srčno ljubljeni, nad vse
dobri in skrbni soprog in oče

Janko Premrov

rač. nadsvetnik v pokoju

1. julija ob 1/2 11 zvečer. previden s sv. zakramenti po dolgi muke
polni boleznih izidil svojo blago dušo.

Pogreb nepozabnega nam dragega pokojnika se bo vršil
iz hiše žalosti na Rimski cesti 10. v nedeljo, dne 3. julija ob 5.
uri popoldne na pokopališču k Sv. Križu.

Maša zadušnica za blagopokojnika se bo brala v cerkvi
Marijinega Oznanenja dne 4. julija ob 9. uri zjutraj.

V Ljubljani, 2. julija 1921.

Marion Premrov roj. Bonac, soproga; — Vera, Boris,
Zdenka, Milovoja in Dragan, otroci.

Potrjim srcem naznanjamo tužno vest, da je da-
nes preminul naš iskrenoljubljeni oče, tast in stari
oče, gospod

Vinko Prešern

dri. nadgeometer in major v p.

po dolgi, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti
za umirajočega.

Pogreb se bo vršil v nedeljo, 3. julija ob 3. pop.
iz mrtvašnice mestnega pokopališča.

Sv. maša zadušnica se bode služila v ponedeljek,
dne 4. julija ob 8. v farni cerkvi.

V Celju, dne 1. julija 1921.

Žalajoči ostali.

Prosimo tihega sožalja.

Mimi Weissbacher roj. Šinkovec na-
znanja v svojem in v imenu nedoletnih otrok
Fedorja, Miroslava in Otona, da je njen nad
vse blagi in dobri soprog, oz. oče, sin, zet, svak
itd., gospod

Simon Weissbacher

hišni posestnik in mestni tesarski
mojster

danes, dne 2. julija 1921 ob 1/9. uri zjutraj po
kratki a težki in mukopolni bolezni preminul.

Pogreb bo v ponedeljek, dne 4. julija ob
4. uri popoldne iz hiše žalosti, Dunajska c. 66.

V Ljubljani, 2. julija 1921.

Gospod se sprejme na hrano.

Gospodsevska c 12./I. 4502

Izveščana prodajalica, samo pr-
moč, se sprejme za modno tr-
govino. Pismene ponudbe na P-
Magdič, Ljubljana. 4415

G. F. Juršek
uglaševalec glasovih
v Ljubljani
Wolfova 12.

Izvršujem uglaševanja ter popravila gla-
sornih in harmonijev specialno strokov-
no, točno in ceno.

Naprodaj

veliki krasni hotel in kavarna na Hrvat-
vatskem. Veliko ključavničarstvo, krasna
posestva v mestu. Trgovina z gostilno
in pekarno na deželi pri Celju. Kme-
tijska posestva od 8 do 50 oralož v in-
ventarjem. Lepa trgovina in 6 oralož
mlje na prometnem kraju. Potem mlina,
gostilne, hiše, vile, obrti, gozdi in dr.
Naslov Karol Breznik, Celje, Dolgo polje 3

Kupujemo samo na vagone

: tesan les :

3/4, 3/4, 4-8 m, 4/4, 4/5, 5-8 m, 5/6, 6-10
m, 6/7, 8-12, 10/15, 15/20, 8-12 m. Para-
lelne deske 13, 20, 25, 30, 40, 50 mm
4, 5 m. Late 25/50 mm 4, 5 m. Štali
in žagan les gornjih dimenzij itd. Po-
nudbe prosita Brača Ivkov, Sztaplar,
Bačka. 2978

ERJAVEC & TURK

trgovina z železnino

„pri Zlati lopati“ 114

(prej Hammerschmidt)

Ljubljana, Valvazorjev trg 7

naproti križevniški cerkvi.

Zaloga cementa.

Nogavice

z znamko „ključ“ in brez nje
pri Tovarni čarapa, Sarajevo
Samo na veliko! Cenik zastoji.
Par nogavic znamke „ključ“ tra-
ja kakor 4 pare drugih.

Velika zaloga:

dvokolesa, otroški vozič-
ki, šivalni in razni stroji, pnevmatika in
vsakovrstni deli. F. Batelj, Ljubljana,
Stari trg 28. Sprejme se v polno poravo,
za emaliranje z ognjem in ponikanje:
dvokolesa, otroški vozički, šivalni in
razni stroji in deli. Mehanična delav-
nica, Karlovska cesta 4.

Največja zaloga

klavirjev in pianinov v Ljub-
ljani. Trgovka J. Dolenc, Ljub-
ljana, Hilsnerjeva ul. 5, pri-
poročila v nakup najboljših in-
strumente prvovrstnih tovarov
po solidnih in zmernih cenah.

Posestvo

v trgu,

letoviški kraj blizu Zagreba, sestojče
iz hotela z več sobami, vila s 7 soba-
mi, dalje zgrada s 7 sobami, kopališče
z 18 kabinami, kinematograf, park 1 1/2
orala. Stane tri milijone kron. — Po-
srednik Ante Delak, Zagreb, Gaje-
va 34. 4489

Hiše, vile, posestva

kdo ima naprodaj v Celju, Mariboru
in okolici, naj se s polnim zaupanjem
obrne na posrednika Ante Delak,
Zagreb, Gajeva 34. 4488

POZOR!

Prodajajo se lepa bukova drva
žagana in cepljena, ogilje za li-
kanje v vrečah po konkuren-
čnih cenah v zalogi I. Paljevca
v Slomškovi ul. 21. 4507

Miki, podgane, stenice, škurni

in vsa golazna mora poginiti, ako
porabljate moja najbolje preizkušena
in splošno hvaljena sredstva, kot proti
poljskim in hišnim mišim K 12, za podga-
ne 16 K; za škurne posebno mo-
čna vrsta K 20; tinktura za stenice
K 15; uničevalec moljev K 10 in 20; prašek
proti mrčesom K 10 in 20; mazilo
proti ušm pri ljudih K 5-12; prašek
za uši pri živalih 6-12; prašek
za uši v obleki in perlini K 10 in 20;
tinktura proti mrčesom na sadju in
selenjadi (uničev. rastlin). Prašek
proti mrčesom K 10 in 20. Pošlila
po povzetju Zavod za ekport in
Štork, Pečrinska ul. 3. Zagreb 15.
Preprodajalci povsod!

Hiše, vile, posestva

kdo želi kupiti v Zagrebu, Hrvat-
ski, Slavoniji, hrvatskem Primorju, naj
se s polnim zaupanjem obrne na: Ante
Delak, Zagreb, Gajeva 34. 4270

BAKULA (Holzstabge- webe) TRSTJE

za stropne in stene izdelujem z najmo-
dnejšimi stroji ter dobavljam takoj v
vsaki množini najceneje

Jos. R. Puh,

Ljubljana, Gradaška ul. 22. Telefon 513.

Parna opekarna

na Viču

R. Smielowski, stavbenik, Ljubljana,

Rimska cesta št. 2.

Nudi se dobro žgana opeka
prvovrstne kakovosti po dnevnih
cenah. 4170

Trgovski**sotrudnik**

starejša prima moč manufakturne ali
galanterijske ev. mešane stroke

se takoj sprejme

z visoko plačo v mestu na Štajerskem.
— Ponudbe pod „Visoka plača 4621“
na upravo Slov. Naroda.

Lasne mrežice,

enostavne in dvojne, barve in masti za
lase, sredstva za negovanje nohtov,
šminke polnične in gledališčne, mastix,
najboljše parfume ter prvovrstno brilno
in toaletno milo priporočila

Stefan Strmol

Ljubljana, Pod Trančo št. 1

Šivalni stroji

za dom in obrt,

šivanke za šival-
ne stroje

vseh sistemov.

vozna kolesa

in pritilnine na drobno in
na debelo po

najnižjih cenah in najboljši kakovosti

dobavlja po vsej Jugoslaviji najstarejša

in najbolj renomirana trdnica te stroke

A. Weissberg, Wien II., Untere Donau-
strasse 23/5.

Katalogi brezplačno. — Hrvatsko do-
pisovanje. 4318

Šivalni stroji

za dom in obrt,

šivanke za šival-
ne stroje

vseh sistemov.

vozna kolesa

in pritilnine na drobno in
na debelo po

najnižjih cenah in najboljši kakovosti

dobavlja po vsej Jugoslaviji najstarejša

in najbolj renomirana trdnica te stroke

A. Weissberg, Wien II., Untere Donau-
strasse 23/5.

Katalogi brezplačno. — Hrvatsko do-
pisovanje. 4318

Šivalni stroji

za dom in obrt,

šivanke za šival-
ne stroje

vseh sistemov.

vozna kolesa

in pritilnine na drobno in
na debelo po

najnižjih cenah in najboljši kakovosti

dobavlja po vsej Jugoslaviji najstarejša

in najbolj renomirana trdnica te stroke

A. Weissberg, Wien II., Untere Donau-
strasse 23/5.

Katalogi brezplačno. — Hrvatsko do-
pisovanje. 4318

Šivalni stroji

za dom in obrt,

šivanke za šival-
ne stroje

vseh sistemov.

vozna kolesa

in pritilnine na drobno in
na debelo po

najnižjih cenah in najboljši kakovosti

dobavlja po vsej Jugoslaviji najstarejša

in najbolj renomirana trdnica te stroke

A. Weissberg, Wien II., Untere Donau-
strasse 23/5.

Katalogi brezplačno. — Hrvatsko do-
pisovanje. 4318

Šivalni stroji

za dom in obrt,

šivanke za šival-
ne stroje

vseh sistemov.

vozna kolesa

in pritilnine na drobno in
na debelo po

Šivalni stroji!

najboljši in po nizki ceni ravno došli.
Kupci, ne zamudite ugodne prilike! Pri-
poročata se Rebol & Jasbec v Kra-
nju. 4371

švicarska importna firma

kupuje

jajca in svinjsko mast

za tamkajšnje prevzete in plačilo na

mestu. Ponudbe na Paul Eggimann,

Export-Import, Brugg (Aargau)

Schweiz. 4462

Izredni občni zbor

Delniške družbe Kranjskih

parnih opekaren

se vrši dne 10. julija 1921 ob 2

uri popoldne pri g. Urbančiču v

Trnovem z naslednjim dnevnim

redom:

Predložitev na novo sestavljene bi-

lance za leto 1919 in 1920.

Upravni svet.

Na javni dražbi prodem dne 24. julija t. l. popoldne ob 2. uri

oddaljeno 15 minut od mesta Črnomelj

imenovano Kanjarica. V hiši, ki leži poleg čnomeljskega

premogovnika, je dobro idoč gostilna, ki bo velike vrednosti,

ko se razvije zgoraj omenjeni premogovnik. — Dražbeni po-

goji se bodo objavili na licu mesta pred začetkom dražbe. —

Pri hiši je tudi več prostora — kot njiva, sadni vrt itd.

A. Najfelj, Kočevje.

Za tehniške in poljedelske predmete izvirajoče iz Nemčije,

s katerimi se v Balkanskih deželah (ker brez konkurence) igrajo

da doseči velik promet iščemo

denarno dobro podprte ZASTOPNIKE,

ki lahko na lasten račun kupujejo na debelo. — „Mita“, Graz,

Grabenstrasse 46, prodajna organizacija industrijskega koncerna iz

Nemčije za Avstrijo in Balkanske dežele.

Znana trgovina z usnjem

Fr. Seunig, Ljubljana, Marijin trg 2,

nudi: sive usajene (versetzi) krupon - podplate ter 1/2 kože

kakor tudi med drugim gornje dele za čevlje lastnega izdelka iz

vrhniške teletine in boksa.

Natiečaj.

Kod vlastelinske šumarje Tompojevci-Sarengrad u Tompo-

jevcima, ima se popuniti mesto

šumarskog oficijala.

Natjecatelji moraju po mogućnosti biti apsolvnti lugsarske

škole, sa lugsarskim ispitom.

Prednost imadu apsolvnti niže gimnazije, vješti vodjenju

blagajne, zdravi, oženjeni, i ne stariji od 35 godina.

Od natjecatelja traži se energija, te da je solidan, jer će mu

često biti dužnost u jednom djelu šumarje zastupati upravitelja

šumarje.

U koliko bi vlastelinstvo prešlo u druge ruke, službodavac

ne prima nikakove obveze prama služboprimcu.

godišnji dohodci:

Redovita plaća . . . . . 2.400 Kr.

200 % skuparinski doplatak . . . . . 4.800 "

izvanredni doplatak . . . . . 4.800 "

te u ime deputata u naravi: pšenice . . . . . 16 q

sitnog kukuruza . . . . . 8 q

16 prostorni metara oblice II. vrsti,

tri katastralna jutra oranice,

stan i svjetlo,

jedno odijelo, jedan šešir,

jedan par cipela,

jedne naglavke za cipele.

Vlastoručno pisane molbe sa dokazalima o sposobnosti, liječ-

ničkom svjedočbom i slikom, imadu se uključivo do 15. jula t.

g' slati na adresu: Pirkanaler — Laško pri Celju. 4452

Oglas.**Nakup sena.**

Producenti in dobavljači se pozivajo, da stavijo pismene
ali ustmene ponudbe za prodajo sena za garnizone Dravske divi-
zijske oblasti.

Jemlje se samo seno sladkih trav nove košnje, katero je po-
polnoma suho, užitno in zdravo.

Seno mora biti prešano (stisnjeno) v zveznjih (balah), katere
ne smejo biti težje od 50 — 60 kg.

Potrebno je:

za Ljubljano . . . . . 1.100.

Jetika!

Specialist za pljučne bolezni
Dr. Pečnik zdravi in ozdravi
pogosto jetiko. 20 let skušnje
iz zdravilišča in iz prakse. Tuberkulindiagnoza, fizikalno zdravljenje. Tačas začasno št. Jurij ob juž. žel. pri Celju. 3275

Edina tovarniška zaloga
šiv. strojev za rodbinsko in obrtno rabo, v vseh opremlj., material predvojni. Dalje igle, olje, posamezni deli za vse sisteme na veliko in malo.

JOSIP PETELING

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.

Večletno jamstvo. — Ugodni plačilni pogoji. — Popravila se sprejemajo. —

Na veliko in malo potrebnosti za šivilje, krojače, čevljarje in sedlarje, sukanec, čevljarška preja, toaletne potrebnosti, modno blago, pletenine i. t. d.

Tovarna olja in firmeža Zabret & Komp.

Britof pri Kranju (Slovenija)
Skladnja: Beograd, Skladnja: Novi Sad.
Proizvaja jedilno laneno olje, tehnično laneno olje, prva laneni frak, lanene tropine in druge vrste oljnih izdelkov.
Brzojavi: Zabret, Kranj.

Knjigovodja

oziroma knjigovodkinja, popolnoma samostojna, bilance zmožna moč, kakor tudi v slovenski in nemški korespondenci izveščen(a), se pod ugodnimi pogoji sprejme za tovarniško podjetje v Ljubljani. Iskati se sprejme tudi kustosinja za daljšo prakso v trgovskih podjetjih. — Ponudbe na Aloma Company d. z. o. z. v Ljubljani pod „KNJIGOVODSTVO, KORESPONDENCA 254“. 4358

Trgovska hiša

na najpomembnejšem kraju v Ljubljani, trinadstropna, z velikim in manjšim lokalom (kjer obstoji že od leta 1874 renomirana trgovina s srebrnino in zlatino, katera se lahko z inventarjem in blagom prevzame) in vinotič s kletjo, lepo opremljena s krasnim vrhom proti gradu, se prodaja. Pismene ponudbe pod „Brez posredovanja“ na Anončni zavod Drago Beseljak, & drug, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. 4291

Prvovrstna kolesa Puch

pnevmatiko

Dunlop - Reithoffer - Hutchinson
priporočila

IGN. VOK,
Ljubljana, Sodna ulica 7.

JOS. REICH

Ljubljana, Poljanski nasip št. 4
Podružnice: MARIBOR, NOVO MESTO, KOČEVJE
Gospodarska ul. 38. Glavni trg št. 39.

Brata EBERL

staroznana črkoslikarska in
plesarska obrt, Igriška ul. 6.

Večpodjetje tehnične stroke sprejme inteligentnega, dobro priporočena

praktikanta - tudi praktikantinja

proti dobri začetni plači (po možnosti). Prednosti imajo absolventi kakor višje trgoške ali obrtne šole. Ponudbe pod „Vztrajen in zanesljiv 4509“ na uprav. Slov. Naroda. 4509

LOKAL

se z inventarjem vred v sredini mesta odda v najem.
Samo pismena vprašanja na Turek, Ljubljana, Stari trg 30/II.

COSULICH - LINE

prej (Avstro-Amerikana) Trst - Amerika
prevažata potnike v New York redno 3 krat v južno Ameriko po 1 krat mesečno.
Odplov poštnega parnika Argentina 9. julija 1921. Odplov brzoparnika President Wilson 2. avgusta 1921.

Pojasnila daje in voz ne hitre prodaje SIMON KMETEC, glavni zastopnik za Slovenijo v Ljubljani, Kolodvorska ulica 26

Modni salon Stuchly - Maške

Ljubljana
Zidovska ulica št. 3.
Dvorski trg št. 1.

Priporočila največje izbero spomladanskih klobukov čepic in slamnikov.
Popravila se točno izvršujejo.
Žalni klobuki v zalogi.

Dražbeni oklic.

V zapuščinski zadevi po pok. Karolu Seunig, trgovcu iz Ljubljane, se bo vršila vsled sklepa okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 27. junija 1921 A I 1127/18/159

prostovoljna javna dražba

trgovskega blaga, nahajajočega se v zapuščinskih trgovskih lokalih v Ljubljani, Prešernova ul. št. 12. dne 6. julija 1921 od 9. do 12. in od 15. do 18. ure ter naslednje dni vsakokrat od 9. do 12. in od 15. do 18. ure.

Trgovska zaloga obstoji predvsem iz usnja in čevljarških potrebščin.

Dražbeni pogoji se bodo razglaševali pred vsakokratno dražbo ustmeno.

Dr. Karel Schmidinger
notar kot sodni komisar.

Najstarejša slovenska pleskarška in ličarska delavnica

IVAN BRIGELJ, Dunajska c. 10, se priporoča. Izvršitev točna cene zmerno. 1250

Drž. uprava veleposredstva Beltinci

v Prekmurju prodaja prostovoljno na javni dražbi dne 15. julija ob 9. uri zjutraj

18 grajskih konj

Stoje interesentom v pristavi Beltinci na ogled. Dražbeni pogoji in informacije v upraviteljski pisarni.

Upraviteljstvo.

Najnovejšo sredstvo za vzgojo las je

„LASOL“

ki je najboljšo sredstvo za umivanje las, uporabljivo za dame, gospode in otroke.

Zahtevajte ga po vseh lekarnah, drogerijah in brivnicah.

Dobiva se samo na debelo pri:

I. jugoslov. laboratoriju „LASOL“ Ljubljana, Rimska c. 21.

Anončni zavod Drago Beseljak & drug

in uredništvo

Adresarja za Slovenijo

posljuje od dne 6. t. m. v Sodni ulici št. 5

v prostori bivše Umetniške propagande, katere glavno zastopstvo obenem prevzame. 4684

Zahtevajte cenik zastoni H. Suttner

Ljubljana 4, Mestni trg št. 28.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine Lastna protokolirana tovarna ur v Švic

Inženier dr. Miroslav Kasal

Ljubljana, Kilišerjeva ul. 7.

Specialno stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe.

Izrada vodnih sil.

Polnogumijasti obroči za tovarne avtomobile Pnevmatika

Kolesa Avtomobili najceneje

J. Gorec, Ljubljana,

Gospodarska cesta številka 14.

Velika zaloga klobukovin slavninikov se dobi pri

Franc Cerar

tovarnar v Stobu pošta Domžale

Prevzemajo se tudi stari klobuki in slavniniki v popravilo pri Kovačevič i Tršan v Ljubljani, Prešernova ulica št. 5.

Sprejemanje v sredo in soboto.

„Triglav“

sladno kavo

kavine konzerve s sladkorjem, kavine konzerve brez sladkorja, melado

nudi po najnižji dnevni ceni in v vsaki množici

Del. družba „Triglav“

tovarna hranil v Šmarci pri Kamniku.

Kupuje tudi tozadavne surovine.

Transformator

elektrotehnična tovarna družba z o. z.

Ljubljana, Dunajska cesta št. 75.

izvršuje:

transformatorje in motorje,

sifikalne naprave in aparate.

Popravlja:

vse vrste električnih strojev in aparatov.

Generalno zastopstvo

suzetone turške

Felten & Guillaume

tovarne električnih kablov in električne vrvice.

velika zaloga

motorjev, kablov, orlice in izolirane cevi.

Tel. 142 in 230. Poštini predal 144.

Pozor! Proda se večje posestvo

obstoječe iz 3 stavb. Poizve se v Rožni polini 150 pri Ljubljani.

V ljubljansko banko se sprejme

majši korespondent

(slovensko - nemški), dober strojepisec. Nastop kar najhitreje. Plača po dogovoru. Ponudbe pod „Banka 4646“ na upravo Slovenskega Naroda. 4646

Radioaktivno termalno kopališče

Toplice pri Novem mestu zdravi reumatizmus, protin, neuralgijo, posledice zlomljenih kosti, ran in eksudatov.

Sezona od 1. maja do 30. septembra.

Železniška postaja Straža - Toplice.

Pojasnila daje ravnateljstvo.

Elektrotehnična delavnica

na Sv. Petra nasipu št. 29, poleg Zankla

se glavni obdelavi toplo priporoča.

Sprejema naročila gradbenih naprav za električno razsvetljavo, inštalacij za telefonske in brzojavne naprave ter prevzame vsa v elektrotehnično stroko spadajoča popravila.

Ne pozabite obiskati našo podružnico, katere je prejel veliko množino vseh vrst

SINGER

Šivalnih strojev, SINGER igel in strojnih delov, SINGER olja, sukanec in svile.

Lastna mehanična delavnica povečana! Proda se na primerne stroje!

Singer šivalni stroji Bourne & Co, New York.

Podružnice: Ljubljana, Šelenburgova ul. 3, Novo mesto, Maribor, Zagreb, Karlovac, Osijek, Brod na Savi, Vardar, Novi Sad. — Zastopstva v vseh večjih okrajih in mestih.

Čehoslovaški izdelek

Paramon

gumijevi podpetniki

Zajamčeno mirovna kakovost! Nedosežna stanovitnost!

Tvornica: Bratislava - Petržalka.

Prodajna pisarna: Paramon-Gumindustrie Wien VII., Neubaugasse 7.

Bled ob jezeru — Slovenija

Solčno zdravilišče Rikli

(zračne, solčne kopeli, elektroterapija, dietetične kure)

Seždravniki: dr. Novaković iz Zagreba, med. st. dr. Eder z Dunaja.

Prospekti pri upraviteljstvu.

KRISTALUM d. d., Zagreb,

veleprodaja stakla i porculana

Boškovičeva ul. br. 26. Tel. br. 6-70.

preporuča svoje bogato skladište staklene i porculanske robe. Raspolaga u svako doba sa proizvodnjama iz prvovrstnih čeških tvornica kao i što i sa svim vrstama stakla za urezivanje ta gradjevne svrhe. — Preuzima narudžbe za takozvane „KOMBINIRANE VAGONE“ sa skladišta i izravno iz tvornica uz dnevne tvorničke cijene. — Izvolite zatražiti cjenike!